

Lokalvalgundersøkelsene 2019

Dokumentasjonsnotat

TALL

SOM FORTELLER

NOTATER / DOCUMENTS

2021 / 19

Elisabeth Falnes-Dalheim og Lise Snellingen Bye

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 7. juni 2021

978-82-587-1339-2 (elektronisk)
ISSN 2535-7271 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet, fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

I dette notatet beskriver Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomføringen av Valgundersøkelsene 2019. Valgundersøkelsene 2019 er i dette notatet beskrevet som tre undersøkelser i hvert sitt kapittel. Valgundersøkelsene er et samarbeid mellom SSB og Institutt for samfunnsforskning (ISF). Øyvind Kleven ved seksjon for befolkningsstatistikk har vært prosjektleder i SSB. Elisabeth Falnes-Dalheim og Lise Snellingen Bye ved seksjon for personundersøkelser har vært ansvarlige for datafangsten. Thore Nafstad-Bakke har tilrettelagt utvalget til undersøkelsen og seksjon for metoder har laget utvalgs- og frafallsvekter. Jytte Miftari-Duemark har programmert telefon- og webskjemaet og foretatt filetablering.

Statistisk sentralbyrå, 30. juni 2020

Arvid Olav Lysø

Sammendrag

Lokalvalgundersøkelsene ble gjennomført høsten 2019. Formålet med undersøkelsene var å beskrive valgdeltagelse, politisk orientering samt holdninger til politiske spørsmål i befolkningen. Utvalgene til lokalvalgundersøkelsene 2019 er i dette notatet beskrevet som tre undersøkelser i hvert sitt kapittel. Det er benyttet det samme spørreskjemaet i all utvalgene. Lokalvalgundersøkelsene er et samarbeid mellom SSB og Institutt for samfunnsforskning (ISF). Til undersøkelsene 2019 ble det til sammen trukket 19 000 stemmeberettigede personer fra manntallet.

Lokalvalgundersøkelsene 2019 har flere formål, i noen av analysene vil en ikke være spesielt opptatt av forskjeller mellom kommunene eller regionene, mens i andre analyser er det nettopp slike forskjeller som vil være interessante. Folketallet i norske kommuner varierer mellom rundt 200 og over en halv million. Hvis formålet er å studere norske velgeres atferd og ta hensyn til bosettingsmønster etc. vil utvalget gjerne bli for lite i de kommunene det ikke bor så mange. I lokalvalgene har også utenlandske statsborgere stemmerett, myndighetene som er ansvarlige for integrering i samfunnet finansierer et utvalg med innvandrerbakgrunn i undersøkelsen. Utvalget er derfor delt i tre:

- **Valgundersøkelsen, tverrsnitt.** Tilfeldig utvalg på 5 998 stemmeberettigede trukket uten å ta hensyn til folketall i kommunen. Undersøkelsen ble gjennomført som en ren webundersøkelse. Vi fikk svar fra 29,8 prosent av utvalget, og den største årsaken til frafall er at vi ikke kom i kontakt med alle personene i utvalget. Hovedundersøkelsen, tverrsnitt er beskrevet i kapittel 1.
- **Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse.** Stratifisert utvalg på 4 002, hvor vi har trukket 667 stemmeberettigede tilfeldig etter 6 kommunestørrelser. Kommunestørrelse er basert på folketallet i hver kommune per 01/07-2019. Stratifiseringen etter folketall er identisk med tidligere lokalvalgundersøkelser. Undersøkelsen er gjennomført som en kombinert telefon- og webundersøkelse. Vi oppnådde intervju med 51 prosent av utvalget. De viktigste årsakene til at vi ikke fikk svar fra alle, var at vi ikke kom i kontakt med alle personene i utvalget i løpet av datainnsamlingsperioden samt at en del personer ikke ønsket å være med. Hovedundersøkelsen, stratifisert er beskrevet i kapittel 2.
- **Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn.** Stratifisert utvalg blant innvandrere og norskfødte med to innvandrerforeldre. Blant innvandrere ble det trukket 2 000 med landbakgrunn fra Vest-Europa etc., 3 000 fra Østeuropeiske EU-land, 3 000 blant personer med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc. I tillegg ble det trukket 1 000 stemmeberettigede under 35 år som er barn av personer med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc. Undersøkelsen ble gjennomført som en ren webundersøkelse, og vi fikk svar fra 20 prosent av utvalget. Også her er den største årsaken til frafall at vi ikke kom i kontakt med alle respondentene. Velgerundersøkelsen er beskrevet i kapittel 3.

Innhold

Forord.....	3
Sammendrag.....	4
Bakgrunn og formål	6
1. Valgundersøkelsen, tverrsnitt.	6
1.1. Utvalg	6
1.2. Innsamlingsmetode	7
1.3. Feltperiode	7
1.4. Datakvalitet	8
2. Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse.....	11
2.1. Utvalg	11
2.2. Datainnsamling	11
2.3. Datakvalitet	13
3. Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn.....	16
3.1. Utvalg	16
3.2. Innsamlingsmetode	17
3.3. Feltperiode	17
3.4. Datakvalitet	18
4. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser.....	21
4.1. Eksempel på bruk av formel og tabell	23
5. Innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil.....	24
6. Vekter for Valgundersøkelsene, tverrsnitt og stratifisert etter kommunestørrelse.....	26
Referanser.....	30
Vedlegg A: Spørreskjema, bokmål og engelsk	31
Vedlegg B: Instruks til intervjuere.....	83
Vedlegg C: E-post hovedutsendinger	89
Vedlegg D: E-post påminnelser	93
Vedlegg E: SMS-utsendinger.....	98
Vedlegg F: Informasjonsside på internett	100

Bakgrunn og formål

I 2019 gjennomførte Statistisk sentralbyrå (SSB) Valgundersøkelsene blant stemmeberettigede personer i Norge. Formålet var å beskrive valgdeltakelse og holdninger til politiske spørsmål i befolkningen. Undersøkelsen gir kunnskap om målgruppens rolle i det norske demokratiet med fokus på ulike former for deltakelse. I noen av analysene er man spesielt opptatt av forskjeller mellom kommuner eller regioner.

I dette notatet presenteres en metodisk dokumentasjon av datainnsamlingen. Valgundersøkelsene 2019 besto av tre undersøkelser: Valgundersøkelsen, tverrsnitt, Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse og Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn. I dette notatet vil datainnsamlingene for hver undersøkelse bli beskrevet i separate kapitler da gjennomføringen av de ulike delutvalgene varierer.

1. Valgundersøkelsen, tverrsnitt.

Tabell 1.1 viser nøkkeltallene for Valgundersøkelsen, tverrsnitt. Nettoutvalget inneholder personer som har svart til og med spørsmål 53e i skjemaet (se vedlegg A). Partiell frafall angir personer som har begynt å svare på undersøkelsen, men som har avbrutt før spørsmål 53e.

Tabell 1.1 Nøkkeltall Valgundersøkelsen, tverrsnitt

Nøkkeltall	Antall	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	5 998	
Avgang (døde, personer bosatt i utlandet)	2	
Bruttoutvalg	5 996	100,0
Partiell frafall (påbegynte)	408	6,8
Annet frafall	3 802	63,4
Totalt frafall	4 210	70,2
Nettoutvalg (personer oppnådd intervju med)	1 786	29,8
Innsamlingsmetode: web		
Feltperiode: 10.september - 31.desember 2019		

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

1.1. Utvalg

Utvalget ble trukket blant personer i alderen 18 år og eldre (ingen øvre aldersgrense) fra manntallet i slutten av august 2019. Alle som ble trukket ut til å være med i utvalgene ville være 18 år eller eldre per 31.12.2019.

Manntallet fra de enkelte kommunene rapporteres inn via det elektroniske valgadministrasjonssystemet (EVA) til Valgdirektoratet, som er ansvarlig for å gjennomføre valget. I henhold til Statistikkloven leverer Valgdirektoratet administrative data over manntallet til SSB før valget. SSB kobler disse opplysningene med SSBs befolkningsregister, BeReg. Resultatet av denne koblingen danner en fullstendig liste over alle med stemmerett, og gjør at SSB kan ta hensyn til en rekke kjennetegn ved trekking av utvalget. Ved valget i 2019 var det 4 203 183 personer som hadde stemmerett.

Valgundersøkelsen, tverrsnitt er basert på et tilfeldig utvalg på 5 998 stemmeberettigede personer som er trukket uten å ta hensyn til folketall i kommunen. Tabell 1.2 viser utvalgsstørrelser etter samme inndeling i kommunestørrelse som er benyttet i Valgundersøkelsen som er stratifisert etter kommunestørrelse.

Tabell 1.2 Utvalgsstørrelser i Valgundersøkelsen, tverrsnitt

Folketall i kommunen	Utvalgsstørrelse
Under 2 500	233
2 500 - 5 000	355
5 001 - 10 000	700
10 001 - 20 000	860
20 001 - 60 000	1 660
Over 60 000	2 190
Totalt	5 998

Kilde: Lokalvalgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

1.2. Innsamlingsmetode

Innsamlingsmetoden som ble benyttet er en selvadministrert webundersøkelse. Utvalget var inndelt i totalt 4 perioder hvorav 3 perioder hadde oppstart 11. september. Den fjerde perioden (brevgruppen) startet 16. september.

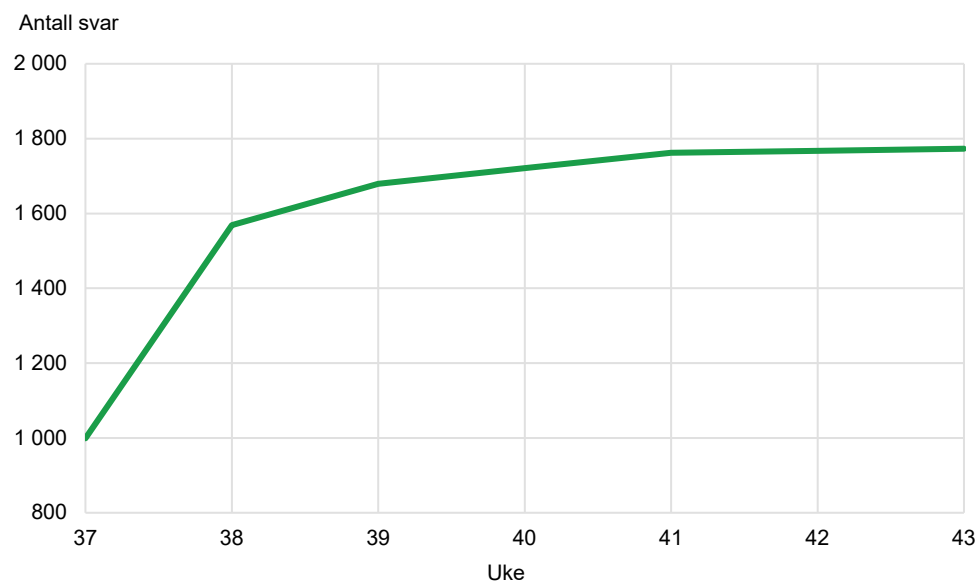
Det ble sendt ut informasjon på e-post ved oppstart til alle som var trukket ut og hadde registrert e-postadresse i KRR (se vedlegg C). De som ikke hadde registrert e-postadresse fikk tilsendt brev i posten. Formålet med informasjonen var å sørge for at de som var trukket ut ble orientert om undersøkelsesopplegg, tema for undersøkelsen og personvern. E-posten hadde tekst på bokmål, nynorsk og engelsk. De som hadde registrert telefonnummer fikk også en SMS. Både e-posten og SMS'en inneholdt en personlig lenke til undersøkelsen som respondenten kunne klikke på og komme rett inn i webskjemaet uten å måtte skrive inn brukernavn og passord. Respondenter som kun mottok brev i posten fikk oppgitt nettadressen i brevet og måtte taste inn denne manuelt i nettleseren samt benytte medfølgende brukernavn og passord for å logge seg inn.

1.3. Feltperiode

Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 11. september til 31. desember 2019. De som ikke svarte på undersøkelsen, fikk tilsendt til sammen fire påminnelser på SMS og e-post. E-poster og SMS varierte i innhold underveis i datainnsamlingen. Noen av utsendingene ble tilpasset til grupper (vedlegg D og E). Vi hadde utfordringer med å få svar fra personer uten e-postadresse. Disse fikk påminnelser på SMS. I tillegg hadde vi utfordringer med å få svar fra personer som hadde oppgitt at de ikke kunne svare på undersøkelsen på grunn av språkproblemer. Disse fikk egne påminnelser på SMS og e-post, hvor vi minnet om at man kunne svare på undersøkelsen på ulike språk. Det var mulig å svare på undersøkelsen på norsk, engelsk, polsk, litauisk, urdu og somali.

En del av respondentene begynte å fylle ut skjemaet, men fullførte ikke. Disse personene ble først fulgt opp ved å sende påminnelser på SMS og e-post.

Figur 1.1 gir en oversikt over svarinngangen. Svarinngangen er størst i starten av innsamlingsperioden og avtar etter hvert. Etter uke 41 er svarinngangen lav fordi vi ikke sendte ut flere påminnelser. Lenken til undersøkelsen var åpen frem til 31.12.2019.

Figur 1.1 Svarinngang Valgundersøkelsen, tverrsnitt

Kilde: Lokalvalgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

1.4. Datakvalitet

Vi skal her se nærmere på noen forhold som kan ha betydning for datakvaliteten.

Utvalgsskjevhet

Utvalgsskjevhet innebærer at fordelingen etter et bestemt kjennemerke er annerledes blant dem som ble trukket ut til undersøkelsen enn i den populasjonen man ønsker å si noe om. Slik skjevhet kan oppstå i utvalgstrekkingen hvor tilfeldigheter kan føre til at forekomsten av enkelte kjennemerker i utvalget ikke er helt lik fordelingen i populasjonen (utvalgsvarians). Denne skjevheten skyldes tilfeldigheter i trekkingen, og en kan derfor forvente at personene som trekkes ikke skiller seg systematisk fra de som ikke trekkes ut.

Det kan også oppstå skjevheter i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som av ulike årsaker ikke er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde, personer som har utvandret til utlandet og personer bosatt på institusjon. I løpet av datainnsamlingen var det 2 personer i utvalget, som likevel ikke tilhørte målgruppen. Denne ble oppdaget enten ved at respondenten selv eller pårørende tok kontakt med oss eller det ble opplyst om dette under oppringning.

Antallet personer vi står igjen med etter at vi har fjernet avgangene, kalles bruttoutvalget. Dette er personene vi faktisk forsøker å få svar fra. Antallet personer vi oppnådde intervju med, kalles nettoutvalget. Differansen mellom brutto- og nettoutvalget kalles frafall. Frafall kan føre til skjevhet mellom bruttoutvalget og nettoutvalget når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant personene som svarte enn blant personene som ble forsøkt intervjuet. Skjevhet innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet med hensyn til ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt med hensyn til andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt på andre kjennemerker.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte størst oppmerksomhet til avvikene mellom netto- og bruttoutvalget fordi personer som ikke deltar kan skiller seg systematisk fra de som deltar. Tabell 1.3 viser eventuelle avvik mellom brutto- og

nettoutvalget for variablene kjønn, alder, utdanning og landsdel for tverrsnittsundersøkelse. Kolonnen «frafall» inkluderer også noen personer som har begynt å svare på undersøkelsen, men som avbrøt på et tidlig tidspunkt. De påbegynte er merket som partielt frafall i tabell 1.1. Er det avvik på ± 1 prosentpoeng, kan det foreligge utvalgsskjevhet på grunn av frafallet.

Tabell 1.3 viser eventuelle avvik mellom brutto- og nettoutvalget for variablene kjønn, alder, utdanning og landsdel for Valgundersøkelsen, tverrsnitt.

Tabell 1.3 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg og differansen mellom netto- og bruttoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanning og landsdel. Valgundersøkelsen, tverrsnitt. Prosent

	Bruttoutvalg	Frafall	Nettoutvalg	Netto-Brutto
Kjønn				
Menn	50,6	50,3	51,3	0,7
Kvinner	49,4	49,7	48,7	-0,7
Alder				
18-24 år	11,0	12,1	8,6	-2,4
25-44 år	33,5	35,1	29,8	-3,7
45-66 år	35,1	31,2	44,2	9,1
67-79 år	14,3	14,1	15,0	0,7
80 år eller eldre	6,1	7,6	2,4	-3,7
Utdanning				
Grunnskole eller lavere	24,2	28,6	14,0	-10,2
Videregående	38,7	39,4	37,0	-1,7
Høyskole/universitet	33,6	27,3	48,5	14,9
Ukjent	3,5	4,7	0,6	-2,9
Landsdel				
Oslo og Viken	35,5	35,2	36,1	0,6
Innlandet	7,0	7,2	6,6	-0,4
Agder og Sør-Østlandet	13,3	13,1	13,8	0,5
Vestlandet	25,7	25,8	25,5	-0,2
Trøndelag	8,9	8,6	9,7	0,8
Nord-Norge	9,5	10,0	8,3	-1,2
Antall	5 996	4 210	1 786	

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I fordelingen mellom kjønn og mellom landsdeler finner vi ingen store avvik. Personer i alderen 45-66 år er sterkt overrepresentert i nettoutvalget sammenlignet med yngre personer og de eldste over 80 år. Personer med høyskole/universitet som høyeste fullførte utdanning er også sterkt overrepresentert, mens personer med grunnskole som høyeste utdanning er sterkt underrepresentert.

Analyse av frafallet

Tabell 1.4 viser svarprosent og frafall fordelt på kjønn, alder, utdanning og landsdel.

Tabell 1.4 Svar og frafall etter årsak brutt ned på kjønn, alder, utdanning og landsdel. Valgundersøkelsen, tverrsnitt. Prosent

	I alt	Svar	Påbegynt web-skjema	Åpnet web-skjema	Ønsker ikke å delta	Forhindret	«Ikke-kontakt»
I alt	100	29,8	6,8	2,5	0,7	0,5	59,7
Kjønn							
Menn	100	30,2	6,4	2,4	0,7	0,3	59,9
Kvinner	100	29,3	7,2	2,6	0,7	0,6	59,5
Alder							
18-24 år	100	23,1	13,3	2,6	0,3	0,0	60,7
25-44 år	100	26,5	7,0	3,0	0,7	0,1	62,7
45-66 år	100	37,5	6,4	2,0	0,4	0,1	53,6
67-79 år	100	31,2	4,1	2,8	1,0	1,3	59,7
80 år eller eldre	100	11,9	2,8	1,9	3,0	3,6	76,9
Utdanning							
Grunnskole eller lavere	100	17,2	8,7	2,5	0,9	0,5	70,3
Videregående skole	100	28,5	5,6	2,2	1,0	0,7	62,1
Høgskole/universitet	100	42,9	6,5	1,9	0,3	0,3	48,1
Ukjent	100	5,0	10,4	11,4	1,0	0,5	71,8
Landsdel							
Oslo og Viken	100	30,3	7,7	2,8	0,6	0,3	58,3
Innlandet	100	27,7	5,5	3,1	0,2	0,2	63,3
Agder og Sør-Østlandet	100	30,8	5,0	1,6	1,5	1,0	60,0
Vestlandet	100	29,6	6,8	2,3	0,8	0,5	60,1
Trøndelag	100	32,5	6,7	2,8	0,6	0,4	57,1
Nord-Norge	100	26,0	7,2	2,5	0,5	0,7	63,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Den største årsaken til frafall i undersøkelsen er at vi ikke har kommet i kontakt med alle personene i utvalget. Personer mellom 45 og 66 år svarer i større grad enn andre aldersgrupper. De yngste personene er mer tilbøyelige til å avbryte underveis. Personer med lav eller ukjent utdanning har lavest svarprosent og er vanskeligst å komme i kontakt med. Personer fra Trøndelag er mest tilbøyelige til å svare på undersøkelsen. Svarprosenten denne valgundersøkelsen er langt lavere enn svarprosenten for Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse, som er en kombinert telefon- og webundersøkelse.

2. Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse

Tabell 2.1 viser nøkkeltallene for Valgundersøkelsen - stratifisert etter kommunestørrelse. Nettoutvalget inneholder personer som har svart til og med spørsmål 53e i skjemaet (se vedlegg A). Partielt frafall angir personer som har begynt å svare på undersøkelsen, men som har avbrutt før spørsmål 53e.

Tabell 2.1 Nøkkeltall Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse

Nøkkeltall	Antall	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	4 002	
Avgang (døde, personer bosatt i utlandet)	20	
Bruttoutvalg	3 982	100,0
Partielt frafall (påbegynte)	157	3,9
Annet frafall	1 799	45,2
Totalt frafall	1 956	49,1
Nettoutvalg (personer oppnådd intervju med)	2 026	50,9
Innsamlingsmetode: Telefon/web		
Intervjutid telefon gjennomsnitt: 26 minutter		
Feltperiode: 10.september - 31.desember 2019		

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

2.1. Utvalg

Utvalget ble trukket blant personer i alderen 18 år og eldre (ingen øvre aldersgrense) fra Folkeregisteret i slutten av august 2019. Alle som ble trukket ut til å være med i utvalgene ville være 18 år eller eldre per 31.12.2019.

Manntallet fra de enkelte kommunene rapporteres inn via det elektroniske valgadministrasjonssystemet (EVA) til Valgdirektoratet, som er ansvarlig for å gjennomføre valget. I henhold til Statistikkloven leverer Valgdirektoratet administrative data over manntallet til SSB før valget. SSB kobler disse opplysningene med SSBs befolkningsregister, BeReg. Resultatet av denne koplingen danner en fullstendig liste over alle med stemmerett, og gjør at SSB kan ta hensyn til en rekke kjennetegn ved trekking av utvalget. Ved valget i 2019 var det 4 203 183 personer som hadde stemmerett.

De stemmeberettigede ble inndelt i seks strata etter kommunestørrelse. Kommunestørrelse er basert på folketallet i hver kommune per 01. juli 2019. Stratifiseringen etter folketall er identisk med tidligere lokalvalgundersøkelser. I hvert stratum ble det trukket et tilfeldig utvalg på 667 stemmeberettigede. Dette gir et totalt utvalg på 4002 personer. Tabell 2.2 viser strata etter folketall i kommunen.

Tabell 2.2 Utvalgsstrata fordelt etter folketall i kommunen

Folketall i kommunen	Utvalgsstrata
Under 2 500	667
2 500 - 5 000	667
5 001 - 10 000	667
10 001 - 20 000	667
20 001 - 60 000	667
Over 60 000	667
Totalt	4 002

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

2.2. Datainnsamling

Innsamlingsmetode

Innsamlingsmetoden som ble benyttet var en kombinert telefon- og webundersøkelse.

Utvalget var inndelt i totalt 14 perioder med ulike oppstartstidspunkt. I fem av periodene startet vi med telefonintervju, mens resterende perioder startet med å få

tilbud om å svare på web. Etter hvert byttet periodene modus, slik at de som først ble forsøkt kontaktet på telefon, nå fikk tilbud om web. Motsatt fikk de som fikk tilbud om webintervju først nå tilbud om telefonintervju.

Det ble sendt ut informasjon på e-post i forkant av oppstart til alle som var trukket ut og hadde registrert e-postadresse i Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR)¹ (se vedlegg C). For de periodene som startet med telefonintervju, ble e-posten sendt noen dager før intervjuerne begynte å ringe. For de periodene som startet på web, ble e-posten sendt ut på oppstartsdagen. Formålet med informasjonen var å sørge for at de som var trukket ut ble orientert om undersøkelsesopplegg, tema for undersøkelsen og personvern. E-posten hadde tekst på bokmål, nynorsk og engelsk. I tillegg ble det sendt ut en SMS på oppstartsdagen, både til perioder som startet med telefonintervju og perioder som startet på web. For periodene som startet på web, inneholdt både e-post og SMS en personlig lenke til undersøkelsen. Ved å klikke på denne kom respondenten rett inn i web-skjemaet uten å måtte skrive inn brukernavn og passord. I e-posten og SMS-en som ble sendt ut til telefongruppene, ble det informert om at en intervjuer snart ville ta kontakt.

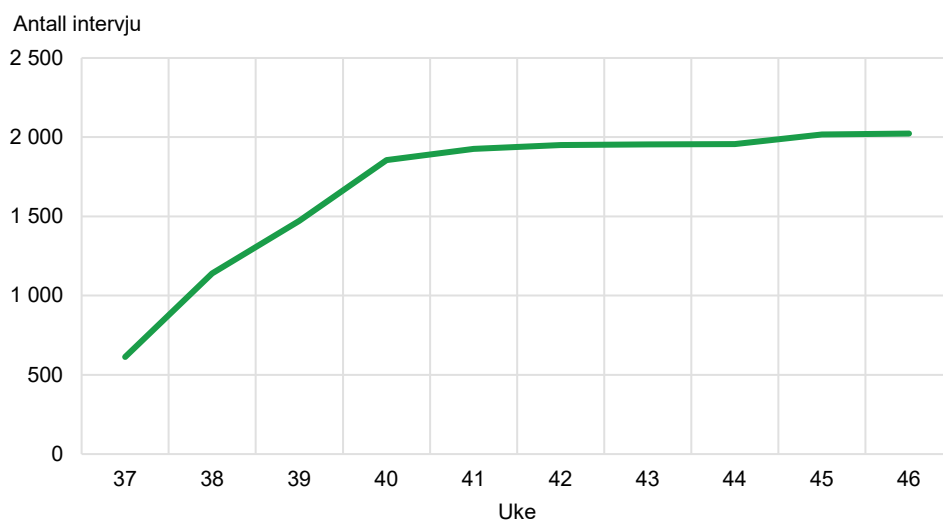
Feltperiode

Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 10. september til 31. desember 2019. De som ikke svarte på undersøkelsen, fikk tilsendt til sammen fire påminnelser på SMS og e-post. E-poster og SMS varierte i innhold underveis i datainnsamlingen. Noen av utsendingene ble tilpasset til grupper som vi hadde utfordringer med å få svar fra (vedlegg D og E). Personer som i utgangspunktet ble kontaktet for telefonintervju, men som heller hadde lyst til å svare på web, fikk etter hvert tilsendt lenke til webskjemaet. Personer som hadde oppgitt at de ikke kunne svare på undersøkelsen på grunn av språkproblemer fikk egne påminnelser på SMS og e-post hvor vi minnet om at man kunne svare på ulike språk. Det var mulig å svare på undersøkelsen på norsk, engelsk, polsk, litauisk, urdu og somali.

En del av respondentene som fikk tilbud om å svare på web, begynte å fylle ut skjemaet, men fullførte ikke. Disse personene ble først forsøkt fulgt opp ved å sende påminnelser på SMS og e-post. Etter hvert ble det også forsøkt å kontakte disse på telefon for å be dem om å fullføre eller hjelpe de gjennom webskjema. Noen utvalgte intervjuere hadde denne oppgaven. Intervjuerne rapporterte om gode resultater med dette.

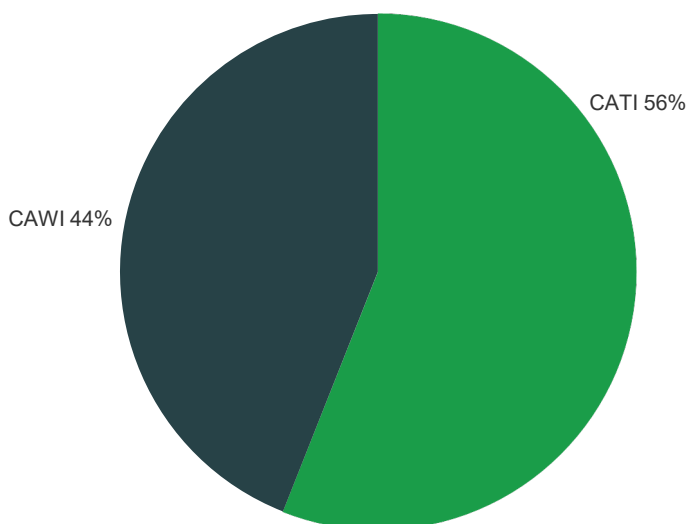
Svarinngangen var relativt jevnt stigende i starten av datainnsamlingsperioden frem til uke 41, men avtok som forventet utover i innsamlingsperioden. De siste ukene ble det foretatt få telefonintervjuer, men det var mulig å svare på web for de som ønsket det. Figur 1.1 gir en oversikt over svarinngangen.

¹ Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR) er et register over innbyggerens kontaktinformasjon og reservasjon, og er en fellesløsning som alle offentlige virksomheter skal bruke i sin tjenesteutvikling. Det er Digitaliseringsdirektoratet som er behandlingsansvarlig for kontaktopplysningene i KRR

Figur 2.1 Svarinngang Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

Vi oppnådde en total svarprosent på 50,9 prosent. Av disse svarene ble 56 prosent samlet inn via telefonintervju, mens 44 prosent av svarene til slutt kom via webskjemaet, som illustrert i Figur 2.2.

Figur 2.2 Svarfordeling etter modi i Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

Av de som først ble tilbudt web, endte 84 prosent opp med å svare på undersøkelsen på web (CAWI). Tilsvarende endte 73 prosent av de som først ble tilbudt telefon opp med å bli intervjuet på telefon (CATI).

2.3. Datakvalitet

I en utvalgsundersøkelse bestemmes kvaliteten på dataene av en rekke forhold. Vi skal her se nærmere på noen forhold som kan ha betydning for kvaliteten.

Utvalgsskjevhet

Utvalgsskjevhet innebærer at fordelingen etter et bestemt kjennemerke er annerledes blant dem som ble trukket ut til undersøkelsen enn i den populasjonen man ønsker å si noe om. Slik skjevhet kan oppstå i utvalgstrekkningen hvor tilfeldigheter kan føre til at forekomsten av enkelte kjennemerker i utvalget ikke er helt lik fordelingen i populasjonen (utvalgsvarians). Denne skjevheten skyldes

tilfeldigheter i trekkingen, og en kan derfor forvente at personene som trekkes ikke skiller seg systematisk fra de som ikke trekkes ut.

Det kan også oppstå skjevheter i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som av ulike årsaker ikke er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde, personer som har utvandret til utlandet og personer bosatt på institusjon. I løpet av datainnsamlingen var det 20 personer i utvalget, som likevel ikke tilhørte målgruppen. Denne ble oppdaget enten ved at respondenten selv eller pårørende tok kontakt med oss eller det ble opplyst om dette under oppringning.

Antallet personer vi står igjen med etter at vi har fjernet avgangene, kalles bruttoutvalget. Dette er personene vi faktisk forsøker å få svar fra. Antallet personer vi oppnådde intervju med, kalles nettoutvalget. Differansen mellom brutto- og nettoutvalget kalles frafall. Frafall kan føre til skjevhet mellom bruttoutvalget og nettoutvalget når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant personene som svarte enn blant personene som ble forsøkt intervjuet. Skjevhet innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet med hensyn til ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt med hensyn til andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt på andre kjennemerker.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte størst oppmerksomhet til avvikene mellom netto- og bruttoutvalget fordi personer som ikke deltar kan skille seg systematisk fra de som deltar. Tabell 2.3 viser eventuelle avvik mellom brutto- og nettoutvalget for variablene kjønn, alder, utdanning og landsdel for den stratifiserte hovedundersøkelsen. Kolonnen «frafall» inkluderer også noen personer som har begynt å svare på undersøkelsen, men som avbrøt på et tidlig tidspunkt. De påbegynte er merket som partielt frafall i tabell 2.1 over. Er det avvik på ± 1 prosentpoeng, kan det foreligge utvalgsskjevhet på grunn av frafallet.

Tabell 2.3 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg og differansen mellom netto- og bruttoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanning og landsdel. Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse. Prosent

	Bruttoutvalg	Frafall	Nettoutvalg	Netto-Brutto
Kjønn				
Menn	51,6	51,3	52,0	0,4
Kvinner	48,4	48,7	48,0	-0,4
Alder				
18-24 år	10,3	10,0	10,5	0,2
25-44 år	30,0	32,8	27,3	-2,7
45-66 år	37,1	31,6	42,5	5,4
67-79 år	16,1	16,1	16,0	-0,1
80 år eller eldre	6,5	9,5	3,7	-2,8
Utdanning				
Grunnskole eller lavere	25,3	32,2	18,7	-6,6
Videregående	43,3	43,2	43,5	0,2
Høyskole/universitet	28,1	20,0	36,0	7,9
Ukjent	3,3	4,6	1,8	-1,5
Landsdel				
Oslo og Viken	24,9	24,4	25,3	0,4
Innlandet	9,6	10,2	9,1	-0,5
Agder og Sør-Østlandet	14,0	14,1	14,0	0,0
Vestlandet	27,3	27,2	27,4	0,1
Trøndelag	10,2	9,7	10,7	0,5
Nord-Norge	14,0	14,5	13,5	-0,5
Antall	3 982	1 956	2 026	

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

I fordelingen mellom kjønn og mellom landsdeler finner vi ingen store avvik. De største avvikene finner vi ved å se på kategoriene alder og utdanning. Personer i alderen 45-66 år er overrepresentert i nettoutvalget sammenlignet med personer i

alderen 25-44 år og de eldste over 80 år. Personer med høyskole/universitet som høyeste fullførte utdanning er sterkt overrepresentert, mens personer med grunnskole og ukjent utdanning er tilsvarende underrepresentert.

Analyse av frafallet

Vi vil aldri kunne få svar fra alle som er trukket ut til en undersøkelse. Det vil alltid være personer som av ulike årsaker ikke kan eller vil delta eller som vi ikke klarer å komme i kontakt med.

Tabell 2.4 gir en oversikt over de viktigste årsakene for frafall etter kjennetegnene kjønn, alder, utdanning og landsdel. «Svar» angir hvor stor andel som har svart til og med spørsmål 53e i skjemaet. «Påbegynt web-skjema» er personer som har svart på minst ett spørsmål, men avbrøt før spørsmål 53e. Personer som kun trykket på lenken til undersøkelsen, men som aldri begynte å svare på noen spørsmål, går her under «åpnet webskjema». «Ønsker ikke delta» er personer som har meldt fra til SSB sin svartjeneste eller til en intervjuer at de ikke ønsker å delta. Personer som er plassert under kategorien «forhindret», har meldt fra om at de av ulike årsaker ikke har mulighet til å delta i undersøkelsen. «Ikke kontakt» referer til de personene som vi ikke har vært i kontakt med i løpet av datainnsamlingsperioden – de har ikke svart på telefon, åpnet webskjema, eller henvendt seg til SSB på annen måte.

Tabell 2.4 Svar og frafall etter årsak brutt ned på kjønn, alder, utdanning og landsdel. Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse. Prosent

	I alt	Svar	Påbegynt web-skjema	Åpnet web-skjema	Ønsker ikke å delta	Forhindret	«Ikke-kontakt»
I alt	100	50,9	3,9	1,1	21,4	4,3	18,4
Kjønn							
Menn	100	52,0	3,6	1,0	21,8	4,4	18,0
Kvinner	100	51,0	4,4	1,2	21,0	4,3	18,7
Alder							
18-24 år	100	52,1	6,1	1,7	18,3	2,2	19,6
25-44 år	100	46,3	5,1	1,2	20,6	4,2	22,7
45-66 år	100	58,2	3,6	1,1	19,3	3,2	14,7
67-79 år	100	50,7	2,4	0,6	25,2	4,7	16,4
80 år eller eldre	100	28,6	1,2	1,2	32,8	14,3	22,0
Utdanning							
Grunnskole eller lavere	100	37,6	3,7	1,4	27,9	6,9	22,5
Videregående skole	100	51,0	3,8	1,2	22,6	3,0	18,3
Høyskole/universitet	100	65,1	4,0	0,6	14,7	2,1	13,6
Ukjent	100	28,6	7,1	1,6	12,7	22,2	27,8
Landsdel							
Oslo og Viken	100	51,7	3,9	1,4	20,2	5,7	17,1
Innlandet	100	48,0	3,7	1,3	25,3	2,9	18,8
Agder og Sør-Østlandet	100	50,8	4,5	0,4	23,8	3,0	17,5
Vestlandet	100	51,1	3,9	0,8	21,9	4,5	17,8
Trøndelag	100	53,3	4,4	1,7	19,7	2,5	18,4
Nord-Norge	100	49,2	3,4	1,1	18,7	5,4	22,3

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.4 viser at de viktigste årsakene til frafall i undersøkelsen er at respondentene ikke ønsker å delta eller at vi ikke har oppnådd kontakt med dem. Eldre personer over 80 år er i større grad enn øvrige aldersgrupper forhindret fra å delta eller ønsker ikke å delta. I denne gruppen er det hele en av tre som ikke ønsker å delta. De yngste personene har i større grad åpnet eller begynt å svare på spørreskjemaet, men avbrutt underveis. Den høyeste svarprosenten finner vi blant personer med universitets- og høyskoleutdanning. Vi ser også at personer med ingen, lav eller ukjent utdanning er vanskeligst å komme i kontakt med. Blant personer med ukjent utdanning er om lag en av fem forhindret fra å delta mens en av fire har vi ikke oppnådd kontakt med. Det bidrar til at svarprosenten i denne gruppen er lav. Personer bosatt i Oslo og Viken samt Trøndelag har høyest svarprosent, mens personer bosatt i Nord-Norge er vanskeligst å komme i kontakt med.

3. Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

Tabell 3.1 viser nøkkeltallene for Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn, som er en ren webundersøkelse. Nettoutvalget inneholder personer som har svart til og med spørsmål 53e i skjemaet (se vedlegg A). Partiell fravall angir personer som har begynt å svare på undersøkelsen, men som har avbrutt før spørsmål 53e.

Tabell 3.1 Nøkkeltall Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

Nøkkeltall	Antall	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	9 000	
Avgang (døde, personer bosatt i utlandet)	3	
Bruttoutvalg	8 997	100
Partiell fravall (påbegynte)	958	10,6
Annet fravall	6 240	69,4
Totalt fravall	7 198	80,0
Nettoutvalg (personer oppnådd intervju med)	1 799	20,0
Innsamlingsmetode: web		
Feltperiode: 10.september - 31.desember 2019		

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

3.1. Utvalg

Utvalget ble trukket blant personer i alderen 18 år og eldre (ingen øvre aldersgrense) fra Folkeregisteret i slutten av august 2019. Alle som ble trukket ut til å være med i utvalgene ville være 18 år eller eldre per 31.12.2019.

Manntallet fra de enkelte kommunene rapporteres inn via det elektroniske valgadministrasjonssystemet (EVA) til Valgdirektoratet, som er ansvarlig for å gjennomføre valget. I henhold til Statistikkloven leverer Valgdirektoratet administrative data over manntallet til SSB før valget. SSB kobler disse opplysningene med SSBs befolkningsregister, BeReg. Resultatet av denne koplingen danner en fullstendig liste over alle med stemmerett, og gjør at SSB kan ta hensyn til en rekke kjennetegn ved trekking av utvalget. Ved valget i 2019 var det 4 203 183 personer som hadde stemmerett.

Utvalget til Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn er stratifisert blant innvandrere og norskfødte med to innvandrerforeldre. Blant innvandrere ble det trukket 2 000 stemmeberettigede med landbakgrunn fra Vest-Europa etc.², 3 000 fra Østeuropeiske EU-land, 3 000 stemmeberettigede blant personer med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.³. I tillegg ble det trukket 1 000 stemmeberettigede under 35 år som er barn av personer med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc. Tabell 3.2 viser utvalgsstørrelser i utvalget.

Tabell 3.2 Utvalgsstørrelser etter kommunestørrelse i Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

Folketall i kommunen	Utvalgsstrata
Under 2 500	206
2 500 - 5 000	336
5 001 - 10 000	739
10 001 - 20 000	980
20 001 - 60 000	2 316
Over 60 000	4 423
Totalt	9 000

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

² Vest-Europa etc.: Vest-Europa (Danmark, Grønland, Finland, Færøyene, Island, Sverige, Andorra, Belgia, Frankrike, Gibraltar, Hellas, Irland, Italia, Malta, Nederland, Liechtenstein, Luxembourg, Monaco, Portugal, San Marino, Spania, Storbritannia, Sveits, Tyskland, Østerrike, Vatikanstaten, Guernsey, Jersey, Man, Kypros), Israel, USA, Canada, Australia og New Zealand.

³ Afrika, Asia etc.: Afrika, Asia (inkludert Tyrkia), Latin-Amerika, Oseania (utenom Australia og New Zealand) og resten av Europa.

3.2. Innsamlingsmetode

Innsamlingsmetoden som ble benyttet i Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn var en selvadministrert webundersøkelse.

Utvalget var inndelt i totalt seks perioder hvorav fem perioder hadde oppstart 11. september. Den siste perioden (brevgruppen) startet 16. september.

Det ble sendt ut informasjon på e-post ved oppstart til alle som var trukket ut og hadde registrert e-postadresse i KRR (se vedlegg C). E-posten hadde tekst på bokmål, nynorsk og engelsk. De som ikke hadde registrert e-postadresse fikk tilsendt brev i posten. Formålet med informasjonen var å sørge for at de som var trukket ut ble orientert om undersøkelsesopplegg, tema for undersøkelsen og personvern. De som hadde registrert telefonnummer fikk også en SMS. Både e-posten og SMS'en inneholdt en personlig lenke til undersøkelsen som respondenten kunne klikke på og komme rett inn i web-skjemaet uten å måtte skrive inn brukernavn og passord. Respondenter som kun mottok brev i posten fikk oppgitt nettadressen i brevet og måtte taste inn denne manuelt i nettleseren samt benytte medfølgende brukernavn og passord for å logge seg inn.

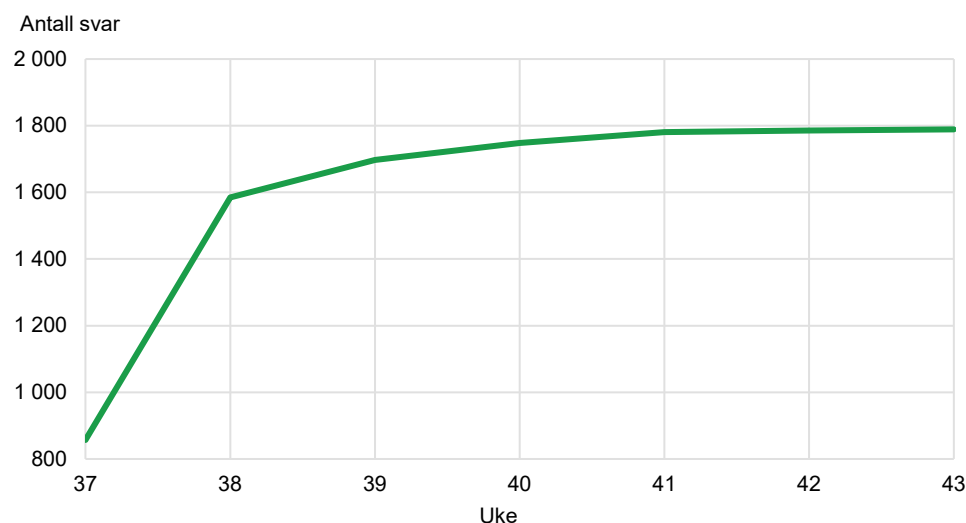
3.3. Feltperiode

Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 11. september til 31. desember 2019. De som ikke svarte på undersøkelsen, fikk tilsendt til sammen fire påminnelser på SMS og e-post. E-poster og SMS varierte i innhold underveis i datainnsamlingen. Noen av utsendingene ble tilpasset til grupper vi hadde utfordringer med å få svar fra (vedlegg D og E). Personer som hadde oppgitt at de ikke kunne svare på undersøkelsen på grunn av språkproblemer fikk egne påminnelser på SMS og e-post, hvor vi minnet om at man kunne svare på undersøkelsen på ulike språk. Det var mulig å svare på undersøkelsen på norsk, engelsk, polsk, litauisk, urdu og somali.

En del av respondentene begynte å fylle ut skjemaet, men fullførte ikke. Disse personene ble fulgt opp ved å sende påminnelser på SMS og e-post.

Figur 3.1 gir en oversikt over svarinngangen. Svarinngangen er størst i starten av innsamlingsperioden og avtar etter hvert. Etter uke 41 er svarinngangen lav fordi vi ikke sendte ut flere påminnelser. Lenken til undersøkelsen var åpen frem til 31.12.2019.

Figur 3.1 Svarinngang Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

Kilde: Valgundersøkelsene 2019, Statistisk sentralbyrå.

3.4. Datakvalitet

Vi skal her se nærmere på noen forhold som kan ha betydning for datakvaliteten.

Utvalgsskjevhet

Utvalgsskjevhet innebærer at fordelingen etter et bestemt kjennemerke er annerledes blant dem som ble trukket ut til undersøkelsen enn i den populasjonen man ønsker å si noe om. Slik skjevhet kan oppstå i utvalgstrekkningen hvor tilfeldigheter kan føre til at forekomsten av enkelte kjennemerker i utvalget ikke er helt lik fordelingen i populasjonen (utvalgsvarians). Denne skjevheten skyldes tilfeldigheter i trekkingen, og en kan derfor forvente at personene som trekkes ikke skiller seg systematisk fra de som ikke trekkes ut.

Det kan også oppstå skjevheter i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som av ulike årsaker ikke er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde, personer som har utvandret til utlandet og personer bosatt på institusjon. I løpet av datainnsamlingen var det tre personer i utvalget, som likevel ikke tilhørte målgruppen. Denne ble oppdaget enten ved at respondenten selv eller pårørende tok kontakt med oss eller det ble opplyst om dette under oppringning.

Antallet personer vi står igjen med etter at vi har fjernet avgangene, kalles brutto-utvalget. Dette er personene vi faktisk forsøker å få svar fra. Antallet personer vi oppnådde intervju med, kalles nettoutvalget. Differansen mellom brutto- og nettoutvalget kalles frafall. Frafall kan føre til skjevhet mellom bruttoutvalget og nettoutvalget når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant personene som svarte enn blant personene som ble forsøkt intervjuet. Skjevhet innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet med hensyn til ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt med hensyn til andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt på andre kjennemerker.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte størst oppmerksomhet til avvikene mellom netto- og bruttoutvalget fordi personer som ikke deltar kan skille seg systematisk fra de som deltar.

Tabell 3.3 viser eventuelle avvik mellom brutto- og nettoutvalget for variablene kjønn, alder, utdanning og landsdel for Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn. Kolonnen «fracfall» inkluderer også noen personer som har begynt å svare på undersøkelsen, men som avbrøt på et tidlig tidspunkt. De påbegynte er merket som partielt frafall i tabell 3.1. Er det avvik på ± 1 prosentpoeng, kan det foreligge utvalgsskjevhet på grunn av frafallet.

Tabell 3.3 viser avvik mellom brutto- og nettoutvalg for kjennemerkene kjønn, alder, utdanning og landsdel.

Tabell 3.3 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg og differansen mellom netto- og bruttoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanning og landsdel. Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn. Prosent

	Bruttoutvalg	Frafall	Nettoutvalg	Netto-Brutto
Kjønn				
Menn	53,6	54,4	50,4	-3,2
Kvinner	46,4	45,6	49,6	3,2
Alder				
18-24 år	11,8	12,5	9,0	-2,8
25-44 år	51,8	53,0	47,3	-4,5
45-66 år	30,2	28,7	36,3	6,1
67-79 år	4,7	4,2	6,5	1,8
80 år eller eldre	1,5	1,6	0,9	-0,6
Utdanning				
Grunnskole eller lavere	23,4	25,4	15,5	-7,9
Videregående	24,7	25,0	23,6	-1,1
Høyskole/universitet	29,4	24,5	49,0	19,6
Ukjent	22,5	25,2	11,9	-10,6
Landsdel				
Oslo og Viken	50,5	50,6	50,0	-0,5
Innlandet	4,4	4,2	5,0	0,6
Agder og Sør-Østlandet	11,3	11,0	12,6	1,3
Vestlandet	22,6	23,0	21,4	-1,2
Trøndelag	5,7	5,6	6,0	0,3
Nord-Norge	5,5	5,6	5,1	-0,4
Antall	8 997	7 198	1 799	

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I fordelingen mellom landsdeler finner vi ingen store avvik. I undersøkelsen er kvinner bedre representert i nettoutvalget enn menn. Dette skiller seg fra de to andre valgundersøkelsene hvor det er liten forskjell mellom kjønnene med tanke på svarprosent. Personer i alderen 45-66 år samt 67-79 år er overrepresentert i nettoutvalget sammenlignet med yngre aldersgrupper. Fordelingen etter utdanningsnivå viser de største avvikene mellom netto- og bruttoutvalg. Personer med høyskole/universitet som høyeste fullførte utdanning er sterkt overrepresentert, mens personer med grunnskole som høyeste utdanning eller ukjent utdanning er sterkt underrepresentert.

Analyse av frafallet

Tabell 3.4 viser svarprosent og frafall i Valgundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn fordelt på kjønn, alder, utdanning og landsdel

Tabell 3.4 Svar og frafall etter årsak brutt ned på kjønn, alder, utdanning og landsdel. Valgundersøkelsen blant personer med innvadrerbakgrunn. Prosent

	I alt	Svar	Påbegynt web-skjema	Åpnet web-skjema	Ønsker ikke å delta	Forhindret	«Ikke-kontakt»
I alt	100	20,0	10,6	6,7	0,3	0,2	62,2
Kjønn							
Menn	100	18,8	10,2	6,8	0,4	0,2	63,8
Kvinner	100	21,4	11,2	6,6	0,2	0,2	60,4
Alder							
18-24 år	100	15,2	13,6	5,0	0,2	0,0	66,0
25-44 år	100	18,2	11,7	7,1	0,2	0,0	62,7
45-66 år	100	24,0	8,8	6,8	0,5	0,1	59,9
67-79 år	100	27,9	5,3	6,0	0,7	1,0	59,2
80 år eller eldre	100	12,8	4,5	3,0	1,5	5,3	72,9
Utdanning							
Grunnskole eller lavere	100	13,2	13,1	8,8	0,2	0,2	64,5
Videregående skole	100	19,1	9,5	6,1	0,4	0,3	64,6
Høgskole/universitet	100	33,3	9,9	3,9	0,3	0,1	52,4
Ukjent	100	10,5	10,3	8,8	0,3	0,1	70,0
Landsdel							
Oslo og Viken	100	19,8	10,9	6,2	0,2	0,1	62,8
Innlandet	100	23,0	10,5	4,9	0,8	0,5	60,4
Agder og Sør-Østlandet	100	22,1	10,8	7,1	0,6	0,2	59,2
Vestlandet	100	18,9	10,7	7,2	0,3	0,2	62,8
Trøndelag	100	21,0	9,6	6,9	0,0	0,0	62,6
Nord-Norge	100	18,6	9,7	9,3	0,4	0,2	61,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Den største årsaken til frafall i undersøkelsen er at vi ikke har kommet i kontakt med alle personene i utvalget. En annen viktig årsak til det høye frafallet er at mange respondenter har åpnet eller påbegynt webskjemaet, men avbrutt underveis. Vi ser at kvinner er mer tilbøyelig til å svare enn menn. Hovedårsaken til dette er at menn er vanskeligere å komme i kontakt med. Den eldste og yngste aldersgruppen har lavest svarprosent, men de yngre har i større grad begynt å svare på skjema og avbrutt underveis. Personer med lav eller ukjent utdanning er vanskeligst å komme i kontakt med. Det er ingen store forskjeller i svarprosent mellom landsdelene.

4. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser

Utvalgene til Valgundersøkelsene 2019 er trukket tilfeldig fra manntallet. Gjennom utvalgsundersøkelser kan vi anslå forekomsten av ulike fenomener i en stor gruppe (populasjonen) ved å måle forekomsten bare i et mindre utvalg som er trukket fra populasjonen. Det gir store besparelser sammenlignet med om vi skulle gjennomført målingen i hele populasjonen, men samtidig får vi en viss usikkerhet i anslagene. Denne usikkerheten kan vi beregne når vi kjenner sannsynligheten for at hver enkelt enhet i populasjonen skal bli trukket til utvalget.

Metoden som brukes til å beregne et anslag (estimatet), kalles en estimator. Det er to aspekter ved en estimator som er viktige. For det første bør estimatoren gi omtrent korrekt verdi ved gjentatte forsøk. Det vil si at den "treffer målet" i den forstand at ved gjentatt trekking av utvalg, vil gjennomsnittsverdien av estimatene være sentret rundt den sanne populasjonsverdien; estimatoren er *forventningsrett*. I tillegg trenger vi et mål på hvor stor variasjon rundt populasjonverdien estimatene har ved gjentatt trekking av utvalg. Det er denne variasjonen som er den statistiske usikkerheten til estimatet, og det vanlige målet er *standardfeilen*, SE (fra det engelske begrepet "standard error"), til estimatet. SE er definert som det estimerte standardavviket til estimatoren. SE forteller dermed hvor mye et anslag i gjennomsnitt vil avvike fra den sanne verdien.

Som en illustrasjon: La oss si vi ønsker å estimere prosentandelen kvinner, P_0 , i en befolkning (populasjon) med størrelse N . Anta utvalget av størrelse n er trukket tilfeldig, det vil si at alle enheter har samme sannsynlighet n/N for å bli med i utvalget. La P være prosentandelen kvinner i utvalget. Da er P en forventningsrett estimator for P_0 og standardfeilen er gitt ved:

$$SE(P) = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}.$$

Estimeringsfeilen vi begår er forskjellen mellom P og P_0 . Denne er selvfølgelig ukjent, men vi kan gi et anslag, *feilmarginen*, på hvor stor den med en gitt sannsynlighet kan være. Feilmarginen er definert som $2 \cdot SE$. Intervallet $(P - 2 \cdot SE, P + 2 \cdot SE)$

er et 95 prosent konfidensintervall. Det betyr at sannsynligheten for at intervallet dekker den sanne verdien P_0 er 0,95 (95 prosent). Eller sagt på en annen måte, ved gjentatte utvalg så vil 95 prosent av intervallene dekke den sanne verdien P_0 . Vi sier da at det er 95 prosent *sikkerhet* for at det *beregnete* intervallet dekker den sanne verdien. For utledning av disse formlene og tilsvarende resultater for andre typer variable og for mer kompliserte utvalgsplaner som stratifiserte utvalg og flertrinnsutvalg viser vi til Bjørnstad (2000).

I faktaboksen oppsummeres begrepsdefinisjoner og formler for estimering av prosenttall i en populasjon.

Statistisk usikkerhet for estimering av prosentandel av et kjennetegn ved enkelt tilfeldig utvalg

N	antall enheter i populasjonen
n	antall enheter i utvalget, trukket enkelt tilfeldig
P_0	prosentandel i populasjonen med kjennetegn a
x	antall enheter i utvalget med kjennetegn a
P	prosentandel i utvalget med kjennetegn a , $P = 100 \cdot (x/n)$
$100 - P$	prosentandel i utvalget som ikke har kjennetegn a

$$\text{Utvalgsvarsians } Var(P) = \frac{P_0(100 - P_0)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)$$

95 prosent konfidensintervall for P_0 : $P \pm 2 \cdot SE$

$$\text{Standardfeil: } SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

$$\text{Feilmargin} = 2 \cdot SE$$

95 prosent konfidensintervall for P_0 : $P \pm 2 \cdot SE$

$$\text{Standardfeil: } SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

- Feilmargin = $2 \cdot SE$
- Standardfeil: $SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$
- Feilmargin = $2 \cdot SE$

I de fleste utvalgsundersøkelsene i SSB utgjør utvalget en svært liten del av populasjonen. Undersøkelsene tar sikte på å dekke store populasjoner, som for eksempel den norske befolkningen i sin helhet, alle arbeidstagere, alle norske bedrifter osv. Utvalgene som skal dekke disse populasjonene er små i forhold til populasjonsstørrelsene. Det betyr at utvalgsandelen n/N er neglisjerbar i formelen for SE , og vi kan benytte formelen:

$$SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n}}$$

Vi legger merke til at konfidensintervallets størrelse er avhengig av størrelsen på utvalget, men ikke av populasjonen. Standardfeilen blir mindre dess flere som er med i utvalget, og sammenhengen mellom størrelsen på standardfeilen og n er ikke lineær. For å få standardfeilen halvert, med samme verdi av P , så må utvalgsstørrelsen firedobles.

Vi ser at standardfeilen er størst når utvalgsresultatet er 50 prosent, og avtar symmetrisk etter hvert som prosentandelen nærmer seg 0 og 100.

I stedet for å foreta beregninger for hvert enkelt resultat, kan tabell 4.1 benyttes. Den viser standardfeil for observerte prosentandeler etter utvalgets størrelse, trukket enkelt tilfeldig.

Tabell 4.1 Standardfeil i prosentpoeng for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser, for enkelt tilfeldig utvalg

n: \ P:	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/35	40/60	45/55	50/50
25	4,4	6,1	7,3	8,2	8,8	9,4	9,7	10,0	10,2	10,2
100	2,2	3,0	3,6	4,0	4,4	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
400	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5
600	0,9	1,2	1,5	1,6	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0
800	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8
1000	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
1200	0,6	0,9	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
1500	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
2000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
2200	0,5	0,6	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1
2500	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
3000	0,4	0,5	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
3500	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Et utvalgsresultat på 50 prosent fra enkelt tilfeldig utvalg med 4000 enheter har en standardfeil på 0,8 prosentpoeng. Dvs. at feilmarginen er 1,6 prosentpoeng og 95 prosent konfidensintervall er (48,4 - 51,6) prosent. Vi kan anslå med 95 prosent sikkerhet at andelen i populasjonen ligger mellom 48,4 og 51,6 prosent.

4.1. Eksempel på bruk av formel og tabell

Vi ønsker å anslå andelen av stemmeberettigede i Norge som er interessert i politikk. Vi benytter her eksempel fra Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse. På dette spørsmålet har vi fått svar fra 2 026 respondenter (n) som er trukket fra den norske befolkningen fra 18 år og oppover (mantallet). I 2019 var dette omtrent 4 200 000 personer (N). 1 335 (x) av de spurte oppgir at de er svært eller ganske interessert i politikk, de resterende 846 personene oppgir at de er lite eller ikke interessert i politikk. 2 personer oppga at de ikke ønsket å svare. Andelen som er interessert i politikk er $x/n = 1335 / 2026 = 0,659$ eller 66,0 prosent. Siden $n/N = 0,0005$ så kan vi bruke den forenklete formelen for SE og får konfidensintervallet:

$$66,0 \pm 2 \sqrt{\frac{66,0(100-66,0)}{2026}} = 66,0 \pm 2(1,2) = 66,0 \pm 2,4$$

Estimatet for andelen som er interessert i politikk er 66,0 prosent. Feilmarginen for estimatet er 1 prosent, mens konfidensintervallet med 95 prosent sikkerhet forteller at andelen ligger mellom 63,6 og 68,4 prosent.

Vi kan også bruke tabell 4.1. Vi går inn på raden 2 000 og kolonnen 40/60; som er kolonnen som ligger nærmest resultatet. I tabellen leser vi at standardfeilen er 1,1. Et 95 prosent konfidensintervall blir da $66 \pm 2(1,1) = 66 \pm 2,2$ som er tilnærmet det samme som over.

5. Innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil

I enhver undersøkelse vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidingen. Datainnsamlingen i denne undersøkelsen ble gjort via telefon og/eller web. På web fulgte respondenten skjemaet på en dataskjerm/mobilskjerm og fikk opp ett eller flere spørsmål av gangen. Ved telefonintervju leste intervjueren opp spørsmålene fra en dataskjerm, og krysset av ettersom respondenten svarte.

En viktig fordel med disse innsamlingsmetodene er at alle filtre i spørreskjemaet programmeres på forhånd, og vi kan dermed redusere faren for at feil personer får feil spørsmål. For eksempel om respondenten i spørsmål «spm3» svarte «nei» på om de hadde stemt ved valget, så skulle respondenten få et nytt spørsmål hvor de ble spurt om grunnen til at de ikke stemte. Dette spørsmålet gikk kun til de som ikke stemte. De som svarte at de hadde stemt ved valget, fikk i stedet spørsmål om hvilket parti de stemte på. Samtidig ligger det farer i det at filtrene programmeres på forhånd. Eventuelle feil i programmeringen blir gjennomgående, og kan føre til at spørsmål blir verdiløse. Som det framgår av det vedlagte skjemaet, er det noen filtre i skjemaet til denne undersøkelsen. Vi har testet skjema grundig for å unngå at slike feil skal oppstå. Det ble i ettertid oppdaget en filterfeil i undersøkelsen. Det gjelder spørsmål 38 b og c (se vedlegg A) som omhandler holdning til kommunesammenslåing. Respondenter fra kommunene Holmestrand, Sandefjord, Larvik, Færder og Indre Fosen skulle ha fått spørsmål 38c, mens respondenter fra kommuner som ble slått sammen per 01. januar 2020 skulle få spørsmål 38b. Ved en feil ble dette byttet om slik at respondenter fra de allerede sammenslåtte kommunene fikk spørsmål 38b, mens respondenter fra kommuner som skulle slås sammen per 01. januar 2020 fikk spørsmål 38c. Formuleringen i de to spørsmålene er nesten lik, med unntak av at det ene spørsmålet adresseres til kommuner som nylig har slått seg sammen mens det andre adresseres til kommuner som om kort tid skal slås sammen (se vedlegg A). Det er grunn til å tro at respondentene har forstått meningen med spørsmålet på tross av at de fikk feil formulering, dermed har vi valgt å ikke gjøre noen spesielle tiltak rettet mot dette annet enn å gjøre brukerne av dataene oppmerksomme på feilen. Vi har ingen indikasjoner på at det har oppstått andre filterfeil i skjema.

Innsamlingsfeil kan også komme av at intervjupersonen avgir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tid. Det kan også skyldes at spørsmål blir misforstått. Når det blir spurt om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, må en regne med å få en del feilaktige svar. Innsamlingsfeil kan også oppstå fordi visse spørsmål av enkelte oppfattes som ømtålige. For eksempel kan spørsmål om økonomi eller politikk være sensitivt for enkelte. Respondentene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar. De vurderinger som ligger til grunn for svaret kan også bli påvirket av hva respondentene oppfatter som sosialt ønskelig. I Valgundersøkelsene 2019 kan det for eksempel være slik at respondentene sier de har stemt ved valget selv om de ikke har gjort det, eller svarer at de er mer interessert i politikk enn det de egentlig er, fordi de oppfatter det som sosialt ønskelig å svare slik.

Innsamlingsmodus vil også påvirke hvordan respondenten svarer. Ved telefonintervjuing vil intervjueren i større grad ubevisst påvirke hva respondenten svarer, men med web er intervjuereffekten liten. Det er lettere å ha en «ikke politisk korrekt» holdning i et webskjema enn i et telefonintervju.

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under avledninger

(omkodinger). Vi har kontrollert dataene fra denne undersøkelsen uten at vi har oppdaget feil som kan ha betydning for resultatene.

Når en har rettet opp feil så langt det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlings- og bearbeidingsfeil. Virkningen av feil kan likevel være av betydning i noen tilfeller. Det gjelder særlig hvis feilen er systematisk, det vil si at den samme feilen gjøres relativt ofte. Tilfeldige feil har forventningen 0, og medfører ikke skjevhet i estimatene. En tenker seg at feil som ikke er systematiske trekker like mye i hver retning, og at de derfor har svært liten effekt.

6. Vekter for Valgundersøkelsene, tverrsnitt og stratifisert etter kommunestørrelse

Denne delen bygger på *Statistisk sentralbyrå (2020) Lokalvalgundersøkelsen 2019. Dataprotokoll for hovedundersøkelsen. Internt notat, kle, 17/03-2020*. Det er ikke konstruert egne vekter for de to utvalgene separat, men vekter som baserer seg på at man benytter begge utvalgene.

Beskrivelse av utvalget

For å ha stemmerett ved stortingsvalg må fire krav være oppfylt. Man må:

- være norsk statsborger,
- ha fylt 18 innen utgangen av valgåret,
- ikke ha mistet stemmeretten etter Grunnloven § 53 og
- være, eller har tidligere vært, folkeregisterført som bosatt i Norge.

Ved kommunestyre- og fylkestingsvalg er det ikke nødvendig å være norsk statsborger. Utenlandske statsborgere kan derfor også stemme ved kommunestyre og fylkestingsvalg i Norge dersom de oppfyller de tre siste kriteriene for stortingsvalg og har stått innført i folkeregisteret som bosatt i Norge de tre siste årene før valgdagen. Statsborgere fra et annet nordisk land som har blitt folkeregisterført som bosatt i Norge senest 30. juni i valgåret har også stemmerett ved kommunestyre- og fylkestingsvalg i Norge.

For å kunne stemme må velgeren være innført i manntallet i en kommune på valgdagen. Dette gjelder både for norske og utenlandske statsborgere. Det er folkeregisteret som legges til grunn for manntallet. Hvor en er manntallsført og har stemmerett, er derfor avhengig av i hvilken kommune en er folkeregisteret som bosatt i per 30. juni hvert valgår. Denne datoen kalles skjæringsdatoen. Dersom en registrerer flytting til en annen kommune etter 30. juni i valgåret, har en stemmerett i den gamle bostedskommune. Dersom en registrer flytting før 30. juni i valgåret vil en ha stemmerett i den nye bostedskommune.

Manntallet fra de enkelte kommunene rapporteres inn via det elektroniske valg-administrasjonssystemet (EVA) til Valgdirektoratet, som er ansvarlig for å gjennomføre valget. I henhold til Statistikkloven leverer Valgdirektoratet administrative registerdata til SSB. SSB mottar administrative data over manntallet før valget. SSB kopler disse opplysningene sammen ved hjelp av en unik identifikasjonsnøkkel for hver person i manntallet til SSBs befolkningsregister, BeReg. Resultatet av denne koplingen danner en fullstendig liste over alle med stemmerett og gjør at SSB kan ta hensyn til en rekke kjennetegn ved trekking av utvalget. Ved valget i 2019 var det 4 203 183 (avrundet til 4 200 000) personer som hadde stemmerett.

Lokalvalgundersøkelsene 2019 har flere formål, i noen av analysene vil en ikke være spesielt opptatt av forskjeller mellom kommunene eller regionene, mens i andre analyser er det nettopp slike forskjeller som vil være interessante. Folketallet i norske kommuner varierer mellom rundt 200 og over en halv million. Hvis formålet er å studere norske velgeres atferd og ta hensyn til bosettingsmønster etc. vil utvalget gjerne bli for lite i de kommunene det ikke bor så mange. Utvalget er derfor delt i to:

- 1) Tilfeldig utvalg på 5 998 stemmeberettigede trukket uten å ta hensyn til folketall i kommunen,
- 2) Stratifisert utvalg på 4 002, hvor vi har trukket 667 stemmeberettigede tilfeldig etter 6 kommunestørrelser. Kommunestørrelse er basert på folketallet i hver kommune per 01/07-2019. Stratifiseringen etter folketall er identisk med tidligere lokalvalgundersøkelser.

Tabell 6.1. Utvalgsstørrelser i Valgundersøkelsen, tverrsnitt (utvalg1) og Valgundersøkelsen, stratifisert etter kommunestørrelse (utvalg2)

Utvalgsstrata, folketall i kommune	Utvalg1	Utvalg2	Totalt
Under 2 500	233	667	900
2 500 - 5 000	355	667	1 022
5 001 - 10 000	700	667	1 367
10 001 - 20 000	860	667	1 527
20 001 - 60 000	1 660	667	2 327
Over 60 000	2 190	667	2 857
Totalt	5 998	4 002	10 000

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Designvekt

Utvalgene fra undersøkelsene vil «overrepresentere» de mindre folkerike kommunene, mens de folkerike kommunene vil bli «underrepresentert». For at utvalg2 skal ha tverrsnittsegenskaper må en derfor vekte utvalget etter andelen i populasjonen. En må ta hensyn til utvalgsdesignet når en estimerer noe fra undersøkelsen. Vekten *DesignW* tar hensyn til det. Merk at denne vekten ikke tar hensyn til frafall i undersøkelsen. Hvis en skal studere strataene hver for seg skal en heller ikke benytte denne designvekten. Designvekten er konstruert ved enkel etterstratifisering, hvor:

N = antall enheter i populasjonen eller universet

n = antall enheter i utvalget vi trekker fra populasjonen

k = stratum (kategori, undergruppe)

w_i = Vekten for en enhet, eller et element i datafilen

$$DesignW_i = \frac{N^k / N}{n^k / n}$$

I dette tilfellet er k (stratum) de seks kommunestørrelsene. Alle enhetene i utvalg1 får vekten 1, mens enhetene i utvalg2 får tildelt en vekt avhengig av hvilket stratum de tilhører.

Tabell 6.2 Prosentandel blant de ulike kommunestrataene etter utvalg og populasjon

	Populasjonen	Utvalg1	Utvalg2	DesignW - Utvalg2	Utvalg2 veid etter DesignW
Under 2 500	3,9	3,9	16,7	0,2313503845	3,9
2 500 - 5 000	5,9	5,9	16,7	0,3554249401	5,9
5 001 - 10 000	11,7	11,7	16,7	0,7011889693	11,7
10 001 - 20 000	14,3	14,3	16,7	0,857316547	14,3
20 001 - 60 000	27,7	27,7	16,7	1,6657141959	27,7
Over 60 000	36,5	36,5	16,7	2,1890049633	36,5
Totalt	100	100	100	.	100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Langt ifra alle som trekkes ut til en undersøkelse svarer i undersøkelsen.

Svarprosenten er høyere i utvalg2 sammenliknet med utvalg1. For utvalg2 er svarprosenten 54 prosent, mens den for utvalg1 er 35 prosent. Det er brukt mer ressurser på å følge opp utvalg2 sammenliknet med utvalg1, blant annet ved at en kan benyttet både telefon og web og tilby begge modes i oppfølgingen.

Tabell 6.3 Svarprosent i utvalgene etter kommunestratum og tildeltmode

Mode	Stratum	Utvalg2		Utvalg1	
		n	Svar %	n	Svar %
Web	Under 2 500	371	52,6	233	34,8
	2 500 - 5 000	373	53,8	355	32,1
	5 001 - 10 000	364	47,9	700	33,3
	10 001 - 20 000	356	52,0	860	32,9
	20 001 - 60 000	345	56,7	1 660	33,1
	Over 60 000	343	56,0	2 190	38,1
Telefonintervju	Stratum	n	Svar %		
	Under 2 500	296	56,9	.	.
	2 500 - 5 000	294	53,7	.	.
	5 001 - 10 000	303	59,1	.	.
	10 001 - 20 000	311	49,8	.	.
	20 001 - 60 000	322	52,2	.	.
	Over 60 000	324	57,1	.	.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.4 Svarprosent i utvalgene etter kjønn og valgdeltakelse

	Utvalg1 Stemte ikke	Utvalg2 Stemte ikke	Utvalg1 Stemte	Utvalg 2 Stemte
Menn	16,2	33,6	46,4	65,0
Kvinner	15,8	35,2	44,1	65,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.5 Prosentandel i utvalgene og nettoutvalgene etter kjønn og valgdeltakelse

Utvalget (n)	Utvalg1		Utvalg2 (DesignW)	
	Stemte ikke	Stemte	Stemte ikke	Stemte
Menn	19	32	19	32
Kvinner	16	33	16	33
Nettutvalget (nr)				
Menn	9	42	11	39
Kvinner	7	42	10	39

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Hvis de som svarer skiller seg systematisk fra de som ikke svarer kan det innføre skjevheter i resultatene fra undersøkelsen. Skjevhet etter en variabel medfører ikke nødvendigvis skjevhet etter andre variabler. Ut fra tabell 6.4 og 6.5 samt liknende tabeller ser vi at selv om frafallet er høyere i utvalg1 sammenliknet med utvalg2 blir ikke nødvendigvis skjevheten vesentlig større i utvalg1 sammenliknet med utvalg2. I tabell 6.5 ser vi at fordelingen i nettoutvalg2 ligger rundt 3 prosentpoeng nærmere fordelingen i utvalg2 sammenliknet med nettoutvalg1 og utvalg1. Siden denne forskjellen ikke er større slår vi sammen utvalgene for å konstruere *en* vekt som tar hensyn til både trekk sannsynlighet og frafall.

Beskrivelse av vektorer som tar hensyn til frafall og utvalgsdesign

n_r = antall i utvalget som svarte i undersøkelsen (*nettutvalget*)

n_{nr} = antall i utvalget som ikke svarte i undersøkelsen (*frafallet*)

Variabelen *Vekt* korrigerer for forskjeller mellom andelen i nettutvalget og andelen i populasjonen etter de seks strata basert på folketallet i kommunene samt justerer for skjevhet introdusert ved frafall etter kombinasjonen av registervariablene stemt/ikke stemt, kjønn, aldersgruppe og utdanningsnivå. Det er denne vekten en skal benytte i de fleste analysene. *Vekt* er beregnet ved justeringsceller (etterstratifisering). I første omgang deles populasjonen N , som består av alle med stemmerett i valget, inn i 216 strata (k) etter følgende registervariabler:

- Folketall i kommunen (6 strata):
- Stemte i valget (avkrysset i manntallet): ja, nei
- Kjønn: mann, kvinne
- Aldersgruppe 17-30, 31-59, over 60 år

- Utdanningsnivå: Uoppgitt/Ingen utdanning/Grunnskole, Videregående skole, Universitet/Høgskole

På samme måte deles nettoutvalget (de som svarte i undersøkelsen) inn i tilsvarende strata. Fordi vi kjenner fordelingen i populasjonen og i nettoutvalget etter k (strata) kan vi konstruere vektene på samme måte som vi konstruerte designvekten ved etterstratifisering. I noen strata (k) får vi svært få observasjoner i nettoutvalget, av den grunn slår vi sammen noen strata etter aldersgruppe og utdanning. For eksempel blir det få observasjoner i kategorien yngre med høyere utdanning, de er slått sammen med yngre med videregående utdanning. Antall strata (k) ble derfor redusert fra 216 til 188. Prosentandelen i hvert stratum i populasjonen divideres så med prosentandelen i tilsvarende stratum i nettoutvalget.

$$Vekt_i = \frac{N^k/N}{n_r^k/n_r}$$

I denne vekten tar vi ikke hensyn til om enhetene som har svart ble trukket i utvalg1 eller utvalg2 eller om de svarte på web eller telefon.

Vi har også konstruert en vekt som ikke tar hensyn til stemt/ikke-stemt siden man i tidligere lokalvalgundersøkelser har gjort analyser som ikke har denne variabelen med modellen. *Vekt_2* får 108 strata ved Folketall*Kjønn*aldersgruppe*utdanningsnivå og er konstruert på samme måte som *Vekt*.

Tabell 6.7 viser effekten av *Vekt* på partivalg, mens tabell 8 viser effekten av *Vekt* og *Vekt_2* for interesse for kommunepolitikk.

Tabell 6.6 Partivalg i kommunestyrevalget 2019. Uveid og vektet etter ulike utvalg

	Offisielt valgresultat	Utvalg1+2 veid etter vekt	Utvalg1 (uveid)	Utvalg2 (designvekt)	Utvalg1+2 (designvekt)
Rødt	3,8	4,3	4,7	4,8	4,7
Sosialistisk Venstreparti (SV)	6,1	7,7	8,3	7,8	8,1
Arbeiderpartiet (Ap)	24,8	23,8	22,1	24,8	23,4
Senterpartiet (Sp)	14,4	14,1	12,9	13,9	13,4
Miljøpartiet de Grønne (MDG)	6,8	7,9	8,4	9,0	8,7
Kristelig Folkeparti (KrF)	4,0	3,6	3,6	3,5	3,6
Venstre	3,9	4,3	4,7	3,9	4,4
Høyre	20,1	19,9	21,2	18,4	19,8
Fremskrittspartiet (Frp)	8,2	7,9	7,6	7,0	7,3
Liste mot bompenger	2,7	2,2	2,3	2,3	2,3
Annen liste, vennligst spesifiser	5,3	4,3	4,2	4,6	4,4
nr	N	3 341	1 730	1 611	3 341

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.7 Hvor interessert er du i kommunepolitikk? Uveid og vektet etter ulike utvalg

	Utvalg1+2 veid etter Vekt	Utvalg1+2 veid etter Vekt 2	Utvalg1 (uveid)	Utvalg2 (designvekt)
Svært interessert	9,9	10,6	10,8	10,6
Ganske interessert	48,0	52,1	54,5	51,4
Lite interessert	33,9	31,3	29,1	32,4
Helt uinteressert	8,0	5,8	5,4	5,4
Vil ikke svare	0,1	0,1	0,1	0,1
Vet ikke	0,1	0,1	0,1	0,1
nr	4 240	4 240	2 094	2 146

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Referanser

Bjørnstad, J., Fosen, J., Langsrud, Ø., Lillegård, M. & Vedø, A. (2014).

Standardisert frafallshåndtering i SSB for person- og husholdningsundersøkelser (Interne dokumenter 2014/18). Hentet fra <http://www.byranettet.ssb.no/publikasjoner/1415010355.58>.

Buelens og Van den Brakel, 2013: Measurement error calibration in mixed-mode sample surveys.

Statistisk sentralbyrå (2020) Lokalvalgundersøkelsen 2019. Dataprotokoll for hovedundersøkelsen. Internt notat, kle, 17/03-2020.

Vedlegg A: Spørreskjema, bokmål og engelsk

Lokalvalgundersøkelsen 2019 web-versjon

Grønn tekst betyr at svaralternativene ikke er synlige med en gang, men kommer opp dersom respondenten forsøker å trykke seg videre uten å svare. «Vet ikke» og «vil ikke svare» står i grønn tekst. Dette skal være standard svaralternativer gjennom hele skjema med mindre noe annet er spesifisert. «Vet ikke» og «vil ikke svare» i svart tekst betyr at svaralternativet er synlig med en gang.

1. Hvor interessert er du i politikk generelt?

- 1: Svært interessert
- 2: Ganske interessert
- 3: Lite interessert
- 4: Helt uinteressert
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

2a. Av og til varierer folks interesse mellom ulike typer politikk. Hvor interessert er du i kommunepolitikk?

- 1: Svært interessert
- 2: Ganske interessert
- 3: Lite interessert
- 4: Helt uinteressert
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

2b. Hvor interessert er du i fylkespolitikk?

- 1: Svært interessert
- 2: Ganske interessert
- 3: Lite interessert
- 4: Helt uinteressert
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

2c. Hvor interessert er du i rikspolitikk?

- 1: Svært interessert
- 2: Ganske interessert
- 3: Lite interessert
- 4: Helt uinteressert
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

3. Stemte du ved kommunevalget i år?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

FILTER: HVIS 3=ja:

4. På hvilken måte stemte du?

- 1: Forhåndsstemte
- 2: Stemte på valgdagen
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

5. Når bestemte du deg for å stemme på det partiet eller den listen du valgte?

- 1: Lenge før valgkampen begynte
- 2: Under valgkampen
- 3: Like før valgdagen
- 4: På valgdagen
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

6. Hvilket parti eller liste stemte du på?

- 1: Rødt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet de Grønne (MdG)
- 6: Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høyre
- 9: Fremskrittspartiet (Frp)
- 10: Fellesliste
- 11: Liste mot bompenger
- 12: Annen liste, vennligst spesifiser
- 99: Ønsker ikke svare
- 97: Husker ikke

7. Ga du personstemme til en eller flere kandidater på listen som du stemte på ved kommunevalget, såkalt kumulering?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 97: Husker ikke
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

8. Førte du opp kandidater fra andre partiers lister, såkalte slengerstemmer?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

FILTER: Hvis 7=ja eller Hvis 8=ja

9. Det kan være mange grunner til at man gir personstemmer. Hvilken rolle spilte følgende grunner til at du ga personstemme ved kommunevalget?

a) Kandidatens standpunkt i viktige spørsmål

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

b) Kandidatens politiske erfaring

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

c) Kandidatens tilknytning til en bestemt del av kommunen

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

d) Kandidatens kjønn

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

e) Kandidatens alder

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

f) Kandidatens etniske bakgrunn

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

g) Kandidatens opptreden i mediene

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

h) Personlig kjennskap til kandidaten

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

i) Kandidaten er aktiv i det lokale foreningslivet

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

j) Kandidatens yrkesbakgrunn

1: Spilte en stor rolle

2: Spilte en viss rolle

3: Spilte ingen rolle

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

10. **Hva hadde størst betydning for ditt valg av parti eller liste til kommunevalget?**

1: Lokale saker

2: Personer på listen

3: Rikspolitiske saker

4: Allmenn tillit til partiet

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

11. **Kan du oppgi den saken som var viktigst for din stemmegivning ved kommunevalget i år?**

ÅPENT SPØRSMÅL

12: **Hvor viktig vil du si at følgende saker var for din stemmegivning ved kommunevalget?**

1. **Bompenger**

Svært viktig

Nokså viktig

Mindre viktig

Ikke viktig

Vet ikke

Ønsker ikke svare

2. Kommunesammenslåing

Svært viktig
Nokså viktig
Mindre viktig
Ikke viktig
Vet ikke

Ønsker ikke svare

3. Sammenslåing av fylkeskommuner

Svært viktig
Nokså viktig
Mindre viktig
Ikke viktig
Vet ikke

Ønsker ikke svare

4. Miljø og klima

Svært viktig
Nokså viktig
Mindre viktig
Ikke viktig
Vet ikke

Ønsker ikke svare

FILTER: Hvis 3= nei

13. Det kan være mange grunner til at folk ikke stemmer ved et kommunevalg. Merk av i hvilken grad følgende grunner var viktige for at du ikke stemte ved dette kommunevalget:

(På dette spørsmålet skal utvalget splittes i to, hvor halvparten får svaralternativene randomisert og den andre halvparten får den faste rekkefølgen)

a. Forskjellene mellom partiene er for små

1: Svært viktig
2: Nokså viktig
3: Mindre viktig
4: Ikke viktig
98: Vet ikke
99: Ønsker ikke svare

b. Det er ingen viktige lokale saker jeg brenner for

1: Svært viktig
2: Nokså viktig
3: Mindre viktig
4: Ikke viktig
98: Vet ikke
99: Ønsker ikke svare

c. Jeg kjenner for lite til hva partiene står for

- 1: Svært viktig
- 2: Nokså viktig
- 3: Mindre viktig
- 4: Ikke viktig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

d. Jeg mangler tillit til lokalpolitikere her i kommunen

- 1: Svært viktig
- 2: Nokså viktig
- 3: Mindre viktig
- 4: Ikke viktig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

e. Jeg hadde ikke tid og anledning

- 1: Svært viktig
- 2: Nokså viktig
- 3: Mindre viktig
- 4: Ikke viktig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

f. Jeg er fornøyd med tingene slik de er

- 1: Svært viktig
- 2: Nokså viktig
- 3: Mindre viktig
- 4: Ikke viktig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

g. Ute av kommunen eller borte fra hjemmet

- 1: Svært viktig
- 2: Nokså viktig
- 3: Mindre viktig
- 4: Ikke viktig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

h. Sykdom eller uførhet (egen eller i familien)

- 1: Svært viktig
- 2: Nokså viktig
- 3: Mindre viktig
- 4: Ikke viktig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

Fylkestingsvalg (overskrift for de som ikke bor i Oslo)**Bydelsutvalg** (overskrift for de som bor i Oslo)

FILTER: STILLES TIL ALLE BOSATT I OSLO (Kommune= Oslo)

14. Stemte du ved valget av bydelsutvalg i år?

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

FILTER: Hvis 14=ja

15. Hvilket parti eller liste stemte du på?

1: Rødt

2: Sosialistisk Venstreparti (SV)

3: Arbeiderpartiet (Ap)

4: Senterpartiet (Sp)

5: Miljøpartiet De Grønne (MDG)

6: Kristelig Folkeparti (KrF)

7: Venstre

8: Høyre

9: Fremskrittspartiet (Frp)

10: Fellesliste

12: Annen liste, vennligst spesifiser

99: Ønsker ikke svare

97: Husker ikke

FILTER: BARE TIL DE SOM IKKE STEMME I OSLO (Hvis kommune ikke= Oslo).

16. Stemte du ved fylkestingsvalget i år?

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

HVIS 16=JA

17. Hvilket parti eller liste stemte du på?

1: Rødt

2: Sosialistisk Venstreparti (SV)

3: Arbeiderpartiet (Ap)

4: Senterpartiet (Sp)

5: Miljøpartiet De Grønne (MDG)

6: Kristelig Folkeparti (KrF)

7: Venstre

8: Høyre

9: Fremskrittspartiet (Frp)

10: Fellesliste

11: Liste mot bompenger

12: Annen liste, vennligst spesifiser

99: Husker ikke

97: Ønsker ikke svare

FILTER=Kun til de som ikke har stemmerett i Oslo

18. Hva hadde størst betydning for ditt valg av parti eller liste til fylkestingsvalget?

- 1: Fylkeskommunale saker
- 2: Personer på listen
- 3: Rikspolitiske saker
- 4: Allmenn tillit til partiet

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

19. Stemte du ved kommunevalget i 2015?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 3: Hadde ikke stemmerett

97: Husker ikke

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

FILTER: Hvis 19=ja

20. Hvilket parti stemte du på?

- 1: Rødt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet De Grønne (MDG)
- 6: Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høyre
- 9: Fremskrittspartiet (Frp)
- 10: Fellesliste
- 11: Liste mot bompenger
- 12: Annen liste, vennligst spesifiser

97: Husker ikke

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

21: Hvilket parti ville du ha stemt på hvis valget i høst var et stortingsvalg?

- 1: Rødt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet De Grønne (MDG)
- 6: Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høyre
- 9: Fremskrittspartiet (Frp)
- 10: Fellesliste

- 11: Liste mot bompenger
- 12: Annen liste, vennligst spesifiser
- 13 Ville ikke ha stemt
- 99: Ønsker ikke svare
- 98: Vet ikke

21a Har du stemmerett i andre land enn Norge?

- 1 Ja
- 2 Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

FILTER: Hvis 21a = Ja

21b Stemte du ved det siste valget til nasjonalforsamling eller president i dette landet?

- 1 Ja
- 2 Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

22. Har du hatt noe kommunalt verv i din nåværende bostedskommune i løpet av de siste fire årene?

I tillegg til kommunestyret tenker vi f.eks. på samarbeidsutvalg på skole, eldreråd, ungdomsråd, kontaktutvalg og lignende.

- 1: Ja
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

FILTER: Hvis 22=nei

23. Kunne du tenke deg å ta på deg slike verv dersom du ble spurt om det?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

24. Er du medlem av et politisk parti?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

FILTER: Hvis 24=Nei eller vet ikke

25. Kunne du tenke deg å bli medlem av et politisk parti?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

26: Har du i løpet av de siste 12 måneder gjort frivillig innsats for noen organisasjoner eller foreninger?

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

27. Har du noen gang i løpet av de siste fire årene gjort følgende for å påvirke en beslutning i kommunen der du bor?:

a) Skrevet under på opprop eller underskriftskampanje.

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

b) Deltatt i aksjon, protestmøte, demonstrasjon.

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

c) Tatt saken opp i parti, fagforening, eller annen organisasjon.

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

d) Henvendt deg til kommuneadministrasjonen.

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

e) Tatt kontakt med en lokal politiker.

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

f) Skrevet i avisen, tatt kontakt med eller opptrådt i lokale medier.

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

g) Diskutert en lokalpolitisk sak i sosiale medier?

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

28. Hvor stor betydning har det for *deg personlig* hvilket parti eller hvilke partier som har flertall i kommunestyret?

- 1: Stor betydning
- 2: Viss betydning
- 3: Liten eller ingen betydning

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

29. Hvor stor betydning tror du at resultatet av *kommunevalget* i høst vil få for hva som *vil skje i kommunen* i de kommende fire år?

- 1: Stor betydning
- 2: Viss betydning
- 3: Liten eller ingen betydning

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

30. Var det mest lokale saker eller rikspolitiske saker som preget valgkampen i *din kommune*?

- 1: For det meste lokale saker
- 2: For det meste rikspolitiske saker
- 3: Blanding av lokale og rikspolitiske saker

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

31. Hvor stor forskjell synes du det er mellom partiene i din kommune?

- 1: Meget store
- 2: Ganske store
- 3: Ikke særlig store
- 4: Meget små

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

32: I løpet av den siste uken før valget, hvor ofte så, hørte eller leste du politiske nyhetssaker i følgende kanaler?

a) **NRK TV, Distriktssendinger**

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

b) NRK TV, andre sendinger

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

c) TV 2

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

d) NRK Radio, Distriktssendinger

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

e) NRK Radio, andre sendinger

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

f) Andre radiokanaler

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

g) **Lokalaviser (inkludert nett)**

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

h) **Regionaviser (inkludert nett)**

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

i) **VG (inkludert nett)**

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

j) **Andre riksdekkende aviser (inkludert nett)**

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

k) **Facebook**

Flere ganger om dagen

Hver dag

Noen av dagene

En av dagene

Ingen av dagene

Vet ikke

Ønsker ikke svare

- l) **Twitter**
Flere ganger om dagen
Hver dag
Noen av dagene
En av dagene
Ingen av dagene
Vet ikke
Ønsker ikke svare

- m) **Snapchat**
Flere ganger om dagen
Hver dag
Noen av dagene
En av dagene
Ingen av dagene
Vet ikke
Ønsker ikke svare

33: Hvilken av følgende kanaler var den viktigste kilden til informasjon i valgkampen for deg? Kun ett svar

- a) NRK TV, Distriktssendinger
b) NRK TV, andre sendinger
c) TV 2
d) NRK Radio, Distriktssendinger
e) NRK Radio, andre sendinger
f) Andre radiokanaler
g) Lokalaviser (inkludert nett)
h) Regionaviser (inkludert nett)
i) VG (inkludert nett)
j) Andre riksdekkende aviser (inkludert nett)
k) Facebook
l) Twitter
m) Snapchat
n) Annet (spesifiser) _____
o) Ønsker ikke svare
p) Vet ikke

34A: Har du familie, venner eller bekjente som stilte til valg i din kommune?

- 1: Ja
2: Nei
98: Vet ikke
99: Ønsker ikke svare

FILTER: HVIS 34A=Ja ->34B,34C,34D

34B Har du familiemedlemmer som stilte til valg i din kommune?

1. Nei
2. Ja, ett familimedlem
3. Ja, flere familiemedlemmer

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

34C Har du venner som stilte til valg i din kommune?

1. Nei
2. Ja, én venn
3. Ja, flere venner

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

34D Har du bekjente som stilte til valg i din kommune?

1. Nei
2. Ja, én bekjent
3. Ja, flere bekjente

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

35: Er du «venn» på Facebook eller i andre sosiale medier med noen som stilte til valg i din kommune?

1. Ja
2. Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

36. Hvor ofte diskuterer du lokalpolitiske spørsmål med andre?

- 1: Daglig
- 2: Noen ganger i uka
- 3: Noen ganger i måneden
- 4: Mer sjelden
- 5: Aldri

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

37. Fra 2020 vil det være 356 kommuner i Norge. Hva synes du bør skje med dette antallet i fremtiden?

- 1: Antallet kommuner bør reduseres
- 2: Antallet kommuner bør økes
- 3: Antallet kommuner bør være uforandret
- 4: Ingen mening om dette

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM IKKE SKAL SLÅ SEG SAMMEN

38a. Vil du støtte at din egen kommune blir slått sammen med en eller flere nabokommuner, dersom det kommer opp forslag om dette?

1: Ja

2: Nei

3: Kommer an på hvilke kommuner

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM SKAL SLÅ SEG SAMMEN

38b. Din kommune skal nå slås sammen med en eller flere nabokommuner. Støtter du denne sammenslåingen?

1: Ja

2: Nei

3: Kjenner ikke til kommunesammenslåingen

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I EN KOMMUNE SOM ALLEREDE ER SLÅTT SAMMEN

38c. Din kommune har nylig blitt slått sammen med en eller flere nabokommuner. Støtter du denne sammenslåingen?

1: Ja

2: Nei

3: Kjenner ikke til kommunesammenslåingen

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM IKKE SKAL SLÅ SEG SAMMEN

39a.

a) Hvilke konsekvenser tror du en eventuell kommunesammenslåing vil ha for kvaliteten på kommunens tjenestetilbud?

1: Forbedring

2: Forverring

3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

b) Hvilke konsekvenser tror du en eventuell kommunesammenslåing vil ha for opplevelsen av fellesskap mellom innbyggerne?

1: Forbedring

2: Forverring

3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

*FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM SKAL SLÅ SEG SAMMEN
ELLER SOM ALLEREDE HAR SLÅTT SEG SAMMEN*
39b.

a) Hvilke konsekvenser tror du kommunesammenslåingen vil ha for kvaliteten på kommunens tjenestetilbud?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

b) Hvilke konsekvenser tror du kommunesammenslåingen vil ha for opplevelsen av fellesskap mellom innbyggerne?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

*FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM IKKE SKAL SLÅ SEG
SAMMEN*
40a.

a) Hvilke konsekvenser tror du en eventuell kommunesammenslåing vil ha for reiseavstanden til kommunale tjenester for deg og din husstand?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

b) Hvilke konsekvenser tror du en eventuell kommunesammenslåing vil ha for din opplevelse av lokal tilhørighet for deg og din husstand?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

c) Hvilke konsekvenser tror du en eventuell kommunesammenslåing vil ha for mulighetene til å holde deg og din husstand orientert om hva som foregår i kommunen?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

d) **Hvilke konsekvenser tror du en eventuell kommunesammenslåing vil ha for mulighetene for deg og din husstand til å ta kontakt med lokalpolitikere i kommunen?**

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

e) **Hvilke konsekvenser tror du en eventuell kommunesammenslåing vil ha for mulighetene for deg og din husstand til å påvirke kommunale beslutninger?**

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

*FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM SKAL SLÅ SEG SAMMEN
ELLER SOM ALLEREDE HAR SLÅTT SEG SAMMEN*

40b.

a)

Hvilke konsekvenser tror du kommunesammenslåingen vil ha for reiseavstanden til kommunale tjenester for deg og din husstand?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

b)

Hvilke konsekvenser tror du kommunesammenslåingen vil ha for din opplevelse av lokal tilhørighet for deg og din husstand?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

c) **Hvilke konsekvenser tror du kommunesammenslåingen vil ha for mulighetene til å holde deg og din husstand orientert om hva som foregår i kommunen?**

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

d) Hvilke konsekvenser tror du kommunesammenslåingen vil ha for mulighetene for deg og din husstand til å ta kontakt med lokalpolitikere i kommunen?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

e) Hvilke konsekvenser tror du kommunesammenslåingen vil ha for mulighetene for deg og din husstand til å påvirke kommunale beslutninger?

- 1: Forbedring
- 2: Forverring
- 3: Ikke ha noen konsekvenser

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

41. Hvor fornøyd er du med lokalpolitikernes håndtering av spørsmålet om kommunesammenslåing i din kommune?

- 1: Meget fornøyd
- 2: Nokså fornøyd
- 3: Lite fornøyd
- 4: Overhodet ikke fornøyd

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

42. Hvem synes du skal bestemme om kommunen din skal slå seg sammen med en annen kommune?

- 1: Innbyggerne gjennom folkeavstemning
- 2: Kommunens folkevalgte
- 3: Stortinget

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

43. Noen mener det er en borgerplikt å stemme ved valg, andre mener at man bare bør stemme når valget oppleves som viktig for en selv. Hvilket av disse standpunktene er du mest enig i?

- 1: Det er en borgerplikt å stemme ved valg
- 2: Man bør bare stemme når valget er viktig for en selv

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

44. Ville du føle det som ubehagelig å fortelle venner eller kjente at du ikke stemte ved et kommunevalg?

- 1: Ja
- 2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

45: Angi hvor stor tillit du har til følgende offentlige institusjoner og aktører på en skala som går fra 0 til 10, der 0 betyr "Ingen tillit" og 10 betyr "Svært stor tillit":

- a) Kommunestyret
- b) Ordføreren
- c) Fylkestinget
- d) Stortinget
- e) Regjeringen
- f) Statlig forvaltning
- g) Kommuneadministrasjonen
- h) Lokalpolitikere
- i) Rikspolitikere
- j) De politiske partiene

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

46. Hvor fornøyd er du med den måten lokaldemokratiet fungerer på i din kommune? Er du stort sett....

- 1. meget fornøyd
- 2. nokså fornøyd
- 3. lite fornøyd
- 4. overhodet ikke fornøyd

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

47. Angi for hver påstand hvor enig eller uenig du er i disse:

a) I min kommune er det lett å komme i kontakt med de folkevalgte.

helt enig

nokså enig

nokså uenig

helt uenig

Vet ikke

Ønsker ikke svare

b) Det lokale folkestyret er ikke så viktig bare de offentlige tjenestene blir opprettholdt.

helt enig

nokså enig

nokså uenig

helt uenig

Vet ikke

Ønsker ikke svare

c) **De fleste folkevalgte her i kommunen er dyktige folk som vanligvis vet hva de gjør.**

helt enig

nokså enig

nokså uenig

helt uenig

Vet ikke

Ønsker ikke svare

d) **Politikken her i kommunen er iblant så innviklet at folk som meg ikke forstår hva den dreier seg om.**

helt enig

nokså enig

nokså uenig

helt uenig

Vet ikke

Ønsker ikke svare

e) **Her i kommunen misbruker ikke de folkevalgte sin makt til personlig fordel.**

helt enig

nokså enig

nokså uenig

helt uenig

Vet ikke

Ønsker ikke svare

FILTER: TIL DE SOM STEMTE VED HØSTENS KOMMUNEVALG (FRA SKJEMA):

f) **Da jeg stemte ved kommunevalget stemte jeg ut fra min overbevisning om rikspolitik og ikke på bakgrunn av de lokale kandidatene og den lokale valgkampen.**

helt enig

nokså enig

nokså uenig

helt uenig

Vet ikke

Ønsker ikke svare

48a. **Har du, eller din nære familie, brukt noen av de følgende offentlige tjenestene i løpet av de siste to årene?**

Flere svar mulig

1: Barnehage

2: Barne- og ungdomsskole

3: Eldreomsorg

4: Andre helse- og legetjenester

5: Nei, ingen av dem

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

48b.

Har du eller din nære familie i løpet av de to siste årene vært i kontakt med kommunen i forbindelse med byggesaker, vei, vann, kloakk, renovasjon m.m.?

1: Ja

2: Nei

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

49. Hvor tilfreds er du med det samlede tjenestetilbudet i din kommune?

1: Meget tilfreds

2: Tilfreds

3: Lite tilfreds

4: Ikke tilfreds

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

50. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?:

a) De som sitter i kommunestyret og bestemmer tar sjelden hensyn til det vanlige folk mener.

1: Helt enig

2: Nokså enig

3: Nokså uenig

4: Helt uenig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

b) **Jeg oppfatter meg selv som vel kvalifisert for å delta i lokalpolitikk.**

1: Helt enig

2: Nokså enig

3: Nokså uenig

4: Helt uenig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

c) **Jeg er godt fornøyd med mulighetene jeg har til å påvirke kommunale beslutninger som engasjerer meg.**

1: Helt enig

2: Nokså enig

3: Nokså uenig

4: Helt uenig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

d) **De som har gode personlige forbindelser i kommunen, får lettere ivaretatt sine interesser.**

1: Helt enig

2: Nokså enig

3: Nokså uenig

4: Helt uenig

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

e) Politikerne her i kommunen ivaretar *hele* kommunens interesser.

- 1: Helt enig
- 2: Nokså enig
- 3: Nokså uenig
- 4: Helt uenig
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

51: Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

Det er viktig at fordelingen av menn og kvinner blant kommunepolitikere ligner fordelingen blant velgerne.

- 1: Helt enig
- 2: Nokså enig
- 3: Hverken enig eller uenig
- 4: Nokså uenig
- 5: Helt uenig
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

Det er viktig at aldersfordelingen i kommunestyret stort sett er den samme som blant velgerne.

- 1: Helt enig
- 2: Nokså enig
- 3: Hverken enig eller uenig
- 4: Nokså uenig
- 5: Helt uenig
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

Det er viktig at kommunepolitikernes etniske bakgrunn ligner fordelingen blant velgerne.

- 1: Helt enig
- 2: Nokså enig
- 3: Hverken enig eller uenig
- 4: Nokså uenig
- 5: Helt uenig
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

Det er viktig at Kommunepolitikerne kommer fra ulike geografiske deler av kommunen.

- 1: Helt enig
- 2: Nokså enig
- 3: Hverken enig eller uenig
- 4: Nokså uenig
- 5: Helt uenig
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

52. I politikk snakker man ofte om 'venstresiden' og 'høyresiden'. Tenk deg en skala der 0 representerer de som står helt til venstre politisk, og 10 representerer de som står helt til høyre politisk. Hvor vil du plassere deg selv på en slik skala?

- 0: Helt til venstre
- 1:
- 2:
- 3:
- 4:
- 5:
- 6:
- 7:
- 8:
- 9:
- 10: Helt til høyre
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

53. Folk kan oppleve ulike grader av tilknytning til forskjellige geografiske områder. Hvor vil du plassere deg selv på en skala fra 1 til 5, der 1 står for «ingen tilknytning» og 5 står for «svært sterk tilknytning» til følgende områder?

- a) den bydelen eller bygda der du bor
- b) kommunen der du bor
- c) fylket der du bor
- d) landsdelen der du bor
- e) Norge som helhet

- 1: Ingen tilknytning
- 2:
- 3:
- 4:
- 5: Svært sterk tilknytning
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

Bakgrunnsspørsmål**54. Hva er din sivilstatus?**

- 1: Gift/registrert partner
- 2: Samboende
- 3: Ugift
- 4: Enke/enkemann/gjenlevende partner
- 5: Separert/skilt/separert partner/skilt partner
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

55. Er du født og oppvokst i kommunen du bor i?

- 1: Ja,
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

Hvis 55=nei

55b. Hvilket år flyttet du til kommunen du bor i nå?

SKRIV INN ÅRSTALL

- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

Sp.56 kun til de som mangler utdanning fra register.

56: Hva er din høyeste fullførte utdanning?

- 0: Ingen utdanning
- 1: Grunnskole (barne- og ungdomsskole) eller lavere
- 2: Videregående skole
- 3: Universitet / høyskole inntil 4 år
- 4: Universitet / høyskole over 4 år
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

57. Hva er din hovedaktivitet?

Velg det som passer best.

- 1: Yrkesaktiv
- 2: Student eller skoleelev
- 3: Alderspensjonist
- 4: Førtidspensjonist
- 5: Uføretrygdet
- 6: Hjemmeværende
- 7: Arbeidsledig
- 8: Vernepliktig
- 9: Annet
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

Hvis 57=1

58. De følgende spørsmålene gjelder ditt hovedyrke.

I hvilken sektor arbeider du?

- 1: Privat sektor
- 2: Organisasjon, stiftelse
- 3: Kommunal virksomhet
- 4: Fylkeskommunal virksomhet
- 5: Statlig virksomhet
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

59. Hvilket område arbeider du innenfor?

- 1: Industri og produksjonsarbeid
- 2: Jordbruk og fiske
- 3: Selvstendig næringsdrivende ellers
- 4: Helsevesen, undervisning og forskning
- 5: Annen offentlig eller privat tjenesteyting
- 6: Privat eller offentlig administrasjon og ledelse
- 7: Annet _____
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

TIL TRYGDEDE (Spm57=3,4 eller 5)

60a. Hadde du selv inntektsgivende arbeid inntil det tidspunktet du begynte å motta pensjon, trygd?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

Hvis 57= 6 eller 8

60b. Har du hatt inntektsgivende arbeid tidligere?

- 1: Ja
- 2: Nei
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

HVIS TIDLIGERE YRKESAKTIV (JA PÅ SPM 60a ELLER 60b)

61. I hvilken sektor arbeidet du?

- 1: Privat sektor
- 2: Organisasjon, stiftelse
- 3: Kommunal virksomhet
- 4: Fylkeskommunal virksomhet
- 5: Statlig virksomhet
- 98: Vet ikke
- 99: Ønsker ikke svare

HVIS TIDLIGERE YRKESAKTIV (JA PÅ SPM 60a ELLER 60b)

62. Hvilket område arbeidet du innenfor?

- 1: Industri og produksjonsarbeid
- 2: Jordbruk og fiske
- 3: Selvstendig næringsdrivende ellers
- 4: Helsevesen, undervisning og forskning
- 5: Annen offentlig eller privat tjensteyting
- 6: Privat eller offentlig administrasjon og ledelse
- 7: Annet _____

98: Vet ikke

99: Ønsker ikke svare

63. Hva vil du anslå husholdningens samlede brutto inntekt til i 2018?

HVIS INGEN INNTEKT, MARKER MED 0

NOK

Det var alt vi hadde å spørre deg om. Tusen takk for hjelpen!

LOCAL ELECTIONS SURVEY 2019

Green text means that the answer alternatives are not available at first, but appears when the respondents tries to click “next” without answering the question. “don’t know” and “do not want to answer” are in green text. This is standard through the questionnaire unless something else is specified. “Don’t know” and “do not want to answer” in black text means that the alternative is available right away.

1. How interested are you in politics in general?

- 1: Very interested
- 2: Quite interested
- 3: Not very interested
- 4: Completely uninterested
- 98: Don’t know

2a. People's interest in different types of politics can vary. How interested are you in local politics?

- 1: Very interested
- 2: Quite interested
- 3: Not very interested
- 4: Completely uninterested
- 98: Don’t know

2b. How interested are you in county politics?

- 1: Very interested
- 2: Quite interested
- 3: Not very interested
- 4: Completely uninterested
- 98: Don’t know

2c. How interested are you in national politics?

- 1: Very interested
- 2: Quite interested
- 3: Not very interested
- 4: Completely uninterested
- 98: Don’t know

3. Did you vote in the municipal elections this year?

- 1: Yes
- 2: No

FILTER: HVIS 3=ja:

4. Which voting method did you use?

- 1: Early voting
- 2: Voting on election day

5. When did you decide which party or electoral list to vote for?

- 1: Well before the start of the election campaign
- 2: During the election campaign
- 3: Just before election day
- 4: On election day
- 98: Don't know

6. Which party or electoral list did you vote for?

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labour Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10: Joint list
- 11: List opposing road tolls
- 12: Other list, please specify
- 99: Don't want to answer
- 97: Don't remember

7. Did you give a personal vote to one or more candidates on the electoral list you voted for in the municipal election – known as accumulation?

- 1: Yes
- 2: No
- 97: Don't remember
- 8: Don't know

8. Did you select candidates from other parties' lists, known as cross-party voting?

- 1: Yes
- 2: No
- 98: Don't know

FILTER: Hvis 7=ja eller Hvis 8=ja

9. There are many different reasons why a voter might give personal votes. To what extent did the following reasons influence your decision to give a personal vote in the municipal elections?

a) The candidate's stance on important issues

1: To a large extent

2: To some extent

3: Not at all

98: Don't know

b) The candidate's experience in politics

1: To a large extent

2: To some extent

3: Not at all

98: Don't know

c) The candidate's links with a specific part of the municipality

1: To a large extent

2: To some extent

3: Not at all

98: Don't know

d) The candidate's gender

1: To a large extent

2: To some extent

3: Not at all

98: Don't know

e) The candidate's age

1: To a large extent

2: To some extent

3: Not at all

98: Don't know

f) The candidate's ethnicity

- 1: To a large extent
- 2: To some extent
- 3: Not at all
- 98: Don't know

g) The candidate's performance in the media

- 1: To a large extent
- 2: To some extent
- 3: Not at all
- 98: Don't know

h) Personal knowledge of the candidate

- 1: To a large extent
- 2: To some extent
- 3: Not at all
- 98: Don't know

i) The candidate is active in local associations

- 1: To a large extent
- 2: To some extent
- 3: Not at all
- 98: Don't know

j) The candidate's professional background

- 1: To a large extent
- 2: To some extent
- 3: Not at all
- 98: Don't know

10. What had the most influence on your choice of party or electoral list in the municipal elections?

- 1: Local issues
- 2: Candidates standing
- 3: National political issues
- 4: General faith in the party
- 98: Don't know

11. What issue was the most important for your voting choices in the municipal elections this year?

12: How important were the following issues for your voting choices in the municipal elections?

1. **Road tolls**
Very important
Moderately important
Slightly important
Not important
Don't know
2. **Merging of municipalities**
Very important
Moderately important
Slightly important
Not important
Don't know
3. **Merging of counties**
Very important
Moderately important
Slightly important
Not important
Don't know
4. **Climate and environment**
Very important
Moderately important
Slightly important
Not important
Don't know

FILTER: Hvis 3= nei

13. There are many different reasons why people do not vote in municipal elections.

WEB: Indicate the extent to which the following reasons were important in your decision not to vote in these municipal elections.

CATI: I will now read out some possible reasons that you may have had for not voting in these municipal elections. For each reason, I would like you to indicate if it was very important, moderately important, slightly important, or not important.

a. The differences between the parties are too small

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Slightly important
- 4: Not important
- 98: Don't know

b. There are no important local issues that I feel strongly about

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Slightly important
- 4: Not important
- 98: Don't know

c. I don't know enough about what the parties stand for

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Slightly important
- 4: Not important
- 98: Don't know

d. I don't have faith in the councillors in my municipality

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Slightly important
- 4: Not important
- 98: Don't know

e. I did not have the time or opportunity

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Slightly important
- 4: Not important
- 98: Don't know

f. I am satisfied with things as they are

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Slightly important
- 4: Not important
- 98: Don't know

g. Was not in the municipality or was away from home

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Slightly important
- 4: Not important
- 98: Don't know

h. Illness or disability (own or a family member)

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Slightly important
- 4: Not important
- 98: Don't know

County elections (heading for those not living in Oslo)

District council elections (heading for those living in Oslo)

FILTER: STILLES TIL ALLE BOSATT I OSLO (Kommune= Oslo)

14. Did you vote in the district council elections this year?

- 1: Yes
- 2: No

FILTER: Hvis 14=ja

15. Which party or electoral list did you vote for?

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labour Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10: Joint list
- 12: Other list, please specify
- 99: Don't want to answer
- 98: Don't remember

FILTER: BARE TIL DE SOM IKKE STEMME I OSLO (Hvis kommune ikke= Oslo).

16. Did you vote in the county elections this year?

- 1: Yes
- 2: No

HVIS 16=JA

17. Which party or list did you vote for?

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labour Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10: Joint list
- 11: List opposing road tolls
- 12: Other list, please specify
- 99: Don't want to answer
- 97: Don't remember

Filter= Kun til de som ikke har stemmerett i Oslo

18. What had the most influence on your choice of party or election list in the county elections?

- 1: County issues
- 2: Candidates standing
- 3: National political issues
- 4: General faith in the party
- 98: Don't know

19. Did you vote in the *municipal elections in 2015*?

- 1: Yes
- 2: No
- 3: Not eligible to vote
- 97: Don't remember

FILTER: Hvis 19=ja

20. Which party did you vote for?

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labour Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10: Joint list
- 11: List opposing road tolls
- 12: Other list, please specify
- 99: Don't want to answer
- 97: Don't remember

21: Which party would you have voted for if the elections in the autumn had been a general election?

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labour Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10: Joint list
- 11: List opposing road tolls
- 12: Other list, please specify
- 13: Would not have voted
- 99: Don't want to answer
- 98: Don't know

21a: Are you eligible to vote in any country other than Norway?

- 1: Yes
- 2: No
- 98: Don't know

FILTER: Hvis 21a = Ja

21b: Did you vote at the last parliamentary or presidential election in this country?

- 1: Yes
- 2: No
- 98: Don't know

22. Have you held municipal office in your current municipality of residence during the last four years?

In addition to the municipal council, this also includes school liaison committees, councils for the elderly, youth councils, coordinating committees etc.

- 1: Yes
- 2: No
- 98: Don't know

FILTER: Hvis 22=nei

23. Could you envisage holding such office if you were asked?

- 1: Yes
- 2: No
- 98: Don't know

24. Are you a member of a political party?

- 1: Yes
- 2: No
- 98: Don't know

FILTER: Hvis 24=No eller vet ikke

25. Could you envisage becoming a member of a political party?

1: Yes

2: No

98: Don't know

26. In the last 12 months, have you performed any voluntary work for an organisation or association?

1: Yes

2: No

98: Don't know

27. Have you tried to influence a decision by your local authority in any of the following ways in the last four years?:

a) Signing a petition or signing up to a campaign.

1: Yes

2: No

98: Don't know

b) Taking part in a protest meeting, demonstration or other such activity.

1: Yes

2: No

98: Don't know

c) Raising an issue with a party, union or other organisation.

1: Yes

2: No

98: Don't know

d) Contacting the municipal administration.

1: Yes

2: No

8: Don't know

e) Contacting a councillor.

1: Yes

2: No

8: Don't know

f) Writing to a newspaper, or contacting or appearing in the local media.

1: Yes

2: No

8: Don't know

g) Discussing a local political issue in social media.

1: Yes

2: No

8: Don't know

28. How important is it to *you personally* which party or parties gain a majority in the municipal council?

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Of little or no importance
- 98: Don't know

29. How important do you think the result of the *municipal elections* in the autumn is in terms of *what will happen in the municipality* in the next four years?

- 1: Very important
- 2: Moderately important
- 3: Of little or no importance
- 98: Don't know

30. Was it mostly local issues or national issues that characterised the election campaign in *your municipality*?

- 1: Mostly local issues
- 2: Mostly national issues
- 3: Mixture of local and national issues
- 98: Don't know

31. How much difference do you think there is between the parties in *your municipality*?

- 1: Vast difference
- 2: Considerable difference
- 3: Some difference
- 4: Very little difference
- 98: Don't know

32. During the week before the elections, how regularly did you see, hear or read political news stories via the following channels?:

a) **NRK TV, regional programmes**

- Several times a day
- Daily
- Some days
- One day
- Not at all
- Don't know

b) **NRK TV, other programmes**

- Several times a day
- Daily
- Some days
- One day
- Not at all
- Don't know

- c) **TV 2**
 - Several times a day
 - Daily
 - Some days
 - One day
 - Not at all
 - Don't know
- d) **NRK Radio, regional programmes**
 - Several times a day
 - Daily
 - Some days
 - One day
 - Not at all
 - Don't know
- e) **NRK Radio, other programmes**
 - Several times a day
 - Daily
 - Some days
 - One day
 - Not at all
 - Don't know
- f) **Other radio stations**
 - Several times a day
 - Daily
 - Some days
 - One day
 - Not at all
 - Don't know
- g) **Local newspapers (including online)**
 - Several times a day
 - Daily
 - Some days
 - One day
 - Not at all
 - Don't know
- h) **Regional newspapers (including online)**
 - Several times a day
 - Daily
 - Some days
 - One day
 - Not at all
 - Don't know
- i) **VG (including online)**
 - Several times a day
 - Daily
 - Some days
 - One day
 - Not at all
 - Don't know

j) **Other national newspapers (including online)**

Several times a day
Daily
Some days
One day
Not at all
Don't know

k) **Facebook**

Several times a day
Daily
Some days
One day
Not at all
Don't know

l) **Twitter**

Several times a day
Daily
Some days
One day
Not at all
Don't know

m) **Snapchat**

Several times a day
Daily
Some days
One day
Not at all
Don't know

33: Which of the following channels were the most important source of information in the election campaign for you?

- a) NRK TV, regional programmes
- b) NRK TV, other programmes
- c) TV 2
- d) NRK Radio, regional programmes
- e) NRK Radio, other programmes
- f) Other radio stations
- g) Local newspapers (including online)
- h) Regional newspapers (including online)
- i) VG (including online)
- j) Other national newspapers (including online)
- k) Facebook
- l) Twitter
- m) Snapchat
- n) Other (specify)
- o) Don't want to answer
- p) Don't know

34A: Did any of your family, friends or acquaintances stand for election in your municipality?

1: Yes

2: No

98: Don't know

FILTER: HVIS 34A=Yes ->34B

34B: Did any members of your family stand for election in your municipality?

1. No

2. Yes, one family member

3. Yes, two or more family members

34C: Did any of your friends stand for election in your municipality?

1. No

2. Yes, one friend

3. Yes, two or more friends

34D: Did any of your acquaintances stand for election in your municipality?

1. No

2. Yes, one acquaintance

3. Yes, two or more acquaintances

35: Did any of your Facebook or other social media 'friends' stand for election in your municipality?

1. Yes

2. No

98. Don't know

36. How regularly do you discuss local political issues?

1: Daily

2: A few times a week

3: A few times a month

4: Less often

5: Never

98: Don't know

37. From 2020, there will be 356 municipalities in Norway. What do you think should happen with this number in the future?

1: The number of municipalities should be reduced

2: The number of municipalities should be increased

3: The number of municipalities should remain unchanged

4: No opinion on this

98: Don't know

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM IKKE SKAL SLÅ SEG SAMMEN

38a. Would you support a proposal for *your own municipality* to be merged with one or more neighbouring municipalities?

- 1: Yes
- 2: No
- 3: Depends which municipalities
- 98: Don't know

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM SKAL SLÅ SEG SAMMEN

38b. Your municipality is to be merged with one or more neighbouring municipalities. Do you support this merger?

- 1: Yes
- 2: No
- 3: Not aware of the merger
- 98: Don't know

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I EN KOMMUNE SOM ALLEREDE ER SLÅTT SAMMEN

38c. Your municipality was recently merged with one or more neighbouring municipalities. Do you support this merger?

- 1: Yes
- 2: No
- 3: Not aware of the merger
- 98: Don't know

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM IKKE SKAL SLÅ SEG SAMMEN

39a.

a) What impact do you think a potential merger of municipalities would have on the quality of a local authority's service provision?

- 1: Improvement
- 2: Deterioration
- 3: No impact
- 98: Don't know

b) What impact do you think a potential merger of municipalities would have on the sense of community among the inhabitants?

- 1: Improvement
- 2: Deterioration
- 3: No impact
- 98: Don't know

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM SKAL SLÅ SEG SAMMEN ELLER SOM ALLEREDE HAR SLÅTT SEG SAMMEN

39b.

a) What impact do you think the merger of municipalities will have on the quality of the local authority's service provision?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

b) What impact do you think the merger of municipalities will have on the sense of community among the inhabitants?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM IKKE SKAL SLÅ SEG SAMMEN

40a.

a) What impact do you think a potential merger of municipalities would have on the distance you and your household would need to travel to access municipal services?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

b) What impact do you think a potential merger of municipalities would have on you and your household's sense of local identity?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

c) What impact do you think a potential merger of municipalities would have on you and your household's access to information about what is going on in the municipality?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

d) What impact do you think a potential merger of municipalities would have on you and your household's opportunities for contacting councillors in the municipality?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

e) What impact do you think a potential merger of municipalities would have on you and your household's opportunities for influencing municipal decisions?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

FILTER: RESPONDENTER SOM BOR I KOMMUNER SOM SKAL SLÅ SEG SAMMEN ELLER SOM ALLEREDE HAR SLÅTT SEG SAMMEN

40b.

a)

What impact do you think the merger of municipalities will have on the distance you and your household will need to travel to access municipal services?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

b)

What impact do you think the merger of municipalities will have on you and your household's sense of local identity?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

c) What impact do you think the merger of municipalities will have on you and your household's access to information about what is going on in the municipality?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

d) What impact do you think the merger of municipalities will have on you and your household's opportunities for contacting councillors in the municipality?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

e) What impact do you think the merger of municipalities will have on you and your household's opportunities for influencing municipal decisions?

1: Improvement

2: Deterioration

3: No impact

98: Don't know

41. How satisfied are you with councillors' handling of the merger issue in your municipality?

1: Very satisfied

2: Moderately satisfied

3: Slightly satisfied

4: Not satisfied

98: Don't know

42. Who do you think should make the decision of whether to merge your municipality with another municipality?

1: The inhabitants via a referendum

2: The local authority's elected representatives

3: The Norwegian parliament, Storting

98: Don't know

43. Some people believe it is our civic duty to vote in elections, while others believe that people should only vote when they feel that the election is important to them. Which of these views are you most closely aligned with?

1: Voting in an election is a civic duty

2: People should only vote when the election is important to them

98: Don't know

44. Would you feel uncomfortable telling friends or acquaintances that you didn't vote in a municipal election?

1: Yes

2: No

98: Don't know

45: How much faith do you have in the following public institutions and participants on a scale from 0 to 10, where 0 means 'No faith' and 10 means 'A large degree of faith'?

a) Municipal council

b) Mayor

c) County council

d) Norwegian parliament, Storting

e) The Government

f) Public administration

g) Local government administration

h) Councillors

i) National politicians

j) The political parties

46: How satisfied are you with how local democracy works in your municipality? Are you mostly....

very satisfied
moderately satisfied
slightly satisfied
not satisfied

47. I will now read out some statements. Indicate the extent to which you agree or disagree with each statement.

a) In my municipality, the elected representatives are very accessible.

Strongly agree
Agree
Disagree
Strongly disagree
Don't know

b) As long as public services are maintained, the local elected representatives are not that important.

Strongly agree
Agree
Disagree
Strongly disagree
Don't know

c) Most of the elected representatives in this municipality are generally competent and know what they are doing.

Strongly agree
Agree
Disagree
Strongly disagree
Don't know

d) The politics in this municipality are sometimes so complicated that people like me do not understand what they are about.

Strongly agree
Agree
Disagree
Strongly disagree
Don't know

e) The elected representatives in this municipality do not abuse their power for their own personal gain.

Strongly agree
Agree
Disagree
Strongly disagree
Don't know

FILTER: TIL DE SOM STEMTE VED HØSTENS KOMMUNEVALG (FRA SKJEMA):

f) When I voted in the municipal elections, my vote was based on my convictions in relation to national politics and not on the local candidates or the local election campaign.

Strongly agree
Agree
Disagree
Strongly disagree
Don't know

48a. Have you or members of your immediate family used any of the following public services in the last two years?

LES OPP 1-4 - Multiple answers possible.

- 1: Nurseries/kindergartens
- 2: Primary or lower secondary schools
- 3: Care for the elderly
- 4: Other health and medical services
- 6: No, none of these

48b.

In the last two years, have you or members of your immediate family had contact with the local authority in connection with issues related to building, roads, water, sewage, waste etc.?

- 1: Yes
- 2: No

49. How satisfied are you with the overall service provision in your municipality?

- 1: Very satisfied
- 2: Moderately satisfied
- 3: Slightly satisfied
- 4: Not satisfied
- 98: Don't know

50 CATI: I will now read out some statements.

50 CATI+WEB: To what extent do you agree or disagree with the following statements?

a) Local councillors who make the decisions seldom take ordinary people's views into consideration.

- 1: Strongly agree
- 2: Agree
- 3: Disagree
- 4: Strongly disagree
- 98: Don't know

b) I consider myself to be well qualified to take part in local politics.

- 1: Strongly agree
- 2: Agree
- 3: Disagree
- 4: Strongly disagree
- 98: Don't know

c) I am very satisfied with the opportunities I have to influence local authority decisions on issues that interest me.

- 1: Strongly agree
- 2: Agree
- 3: Disagree
- 4: Strongly disagree
- 98: Don't know

d) Those with good personal connections in the local authority are more likely to have their interests protected.

- 1: Strongly agree
- 2: Agree
- 3: Disagree
- 4: Strongly disagree
- 98: Don't know

e) The councillors in my municipality protect the interests of the *entire* municipality.

- 1: Strongly agree
- 2: Agree
- 3: Disagree
- 4: Strongly disagree
- 98: Don't know

51 CATI: I will read out some more statements. Do you strongly agree, agree, neither agree nor disagree, disagree or strongly disagree with these statements?

51 WEB: To what extent do you agree or disagree with the following statements?

- a) **It is important that the gender distribution among local government politicians reflects the distribution among the electorate.**

1: Strongly agree
2: Agree
3: Neither agree nor disagree
4: Disagree
5: Strongly disagree
98: Don't know

- b) **It is important that the age distribution in the municipal council is largely the same as among the electorate.**

1: Strongly agree
2: Agree
3: Neither agree nor disagree
4: Disagree
5: Strongly disagree
98: Don't know

- c) **It is important that the ethnicity of local government politicians reflects the distribution among the electorate.**

1: Strongly agree
2: Agree
3: Neither agree nor disagree
4: Disagree
5: Strongly disagree
98: Don't know

- d) **It is important that the local government politicians are from different geographic areas in the municipality.**

1: Strongly agree
2: Agree
3: Neither agree nor disagree
4: Disagree
5: Strongly disagree
98: Don't know

52. In politics, people often talk about the ‘left wing’ and the ‘right wing’. Imagine a scale where 0 represents those who are far left on the political spectrum, and 10 represents those on the far right. Where would you place yourself on such a scale?

0: Extreme left wing

1:

2:

3:

4:

5:

6:

7:

8:

9:

10: Extreme right wing

98: Don't know

53. People’s sense of attachment to different geographical areas can vary. Where would you place yourself on a scale of 1 to 5, where 1 represents ‘No sense of attachment’ and 5 means ‘Very strong sense of attachment’ to the following areas?

a) Your district or rural area

b) Your municipality

c) Your county

d) Your region

e) Norway as a whole

1: No sense of attachment

2:

3:

4:

5: Very strong sense of attachment

98: Don't know

Background questions

54. What is your marital status?

1: Married/registered partner

2: Cohabitee

3: Single

4: Widow/widower/surviving partner

5: Separated/divorced/separated partner/divorced partner

98: Don't know

55. Were you born in the municipality you live in now and did you grow up there?

1: Yes

2: No

98: Don't know

FILTER: Hvis 55=nei

55b. What year did you move to the municipality you live in now?
ENTER THE YEAR

56: What is your highest completed level of education?

0: No education

1: Lower secondary or lower

2: Upper secondary

3: University/university college up to 4 years

4: University/university college more than 4 years

57. What is your main activity?

Select the one that is the best fit.

1: In employment

2: Student or school pupil

3: Retired

4: In early retirement

5: Disability benefit recipient

6: Fulfilling domestic tasks and care responsibilities

7: Unemployed

8: Undertaking national service

9: Other

Hvis 57=1

The following questions relate to your main job.

58. What sector do you work in?

1: Private sector

2: Organisation, foundation

3: Local authority sector

4: County sector

5: State sector

98: Don't know

59. What area do you work in?

- 1: Manufacturing and production work
- 2: Agriculture and fisheries
- 3: Other self-employment
- 4: Public health service, teaching and research
- 5: Other public or private service industry
- 6: Private or public administration and management
- 7: Other _____
- 98: Don't know

FILTER: TIL TRYGDEDE (Spm57=3 ,4 eller 5)

60a. Were you in paid employment until you started receiving a pension or disability benefit?

- 1: Yes
- 2: No
- 98: Don't know

FILTER: Hvis 67= 6 eller 8

60b. Have you had paid work previously?

- 1: Yes
- 2: No
- 98: Don't know

FILTER: HVIS TIDLIGERE YRKESAKTIV (JA PÅ SPM 60a ELLER 60b)

61. What sector did you work in?

- 1: Private sector
- 2: Organisation, foundation
- 3: Local authority sector
- 4: County sector
- 5: State sector
- 98: Don't know

FILTER: HVIS TIDLIGERE YRKESAKTIV (JA PÅ SPM 60a ELLER 60b)

62. What area did you work in?

- 1: Manufacturing and production work
- 2: Agriculture and fisheries
- 3: Other self-employment
- 4: Public health service, teaching and research
- 5: Other public or private service industry
- 6: Private or public administration and management
- 7: Other _____
- 98: Don't know

63. What do you estimate your household's total gross income in 2018 to be?

98=DON'T KNOW/NOT ANSWERED

That was all of our questions. Many thanks for your help.

Vedlegg B: Instruks til intervjuere

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

**Lokalvalgundersøkelsen
2019**

Arbeidsordrenummer 20013

Instruks

Orientering og veiledning for intervjuere

INNHold

1.	Orientering om undersøkelsen	83
1.1.	Bakgrunn og formål	83
1.2.	Faglig ansvarlige seksjoner og institusjoner	84
1.3.	Hva handler undersøkelsen om?	84
2.	Gjennomføring av undersøkelsen	84
2.1.	Utvalg og utsendinger	84
2.2.	Intervjtid	85
2.3.	Innsamlingsperiode	85
2.4.	Utsendinger	85
2.5.	Registerkoblinger og personvern	86
2.6.	Frafall og avgang	86
2.7.	Innledningsteksten	87
3.	Enkeltspørsmål	88

Programmering: Jytte Miftari-Duemark due@ssb.no 21 09 44 76
 Utvalgstreking: Thore Nafstad-Bakke tnb@ssb.no 21 09 46 67
 Planlegger: Lise Snellingen Bye lnd@ssb.no 40 90 23 01
 Planlegger: Elisabeth Falnes-Dalheim eld@ssb.no 92 60 03 19

1. Orientering om undersøkelsen

1.1. Bakgrunn og formål

Lokalvalgundersøkelsen gjennomføres i etterkant av Kommune- og Fylkestingsvalget 2019 som er 09. september. Undersøkelsen starter 10. september. Spørsmålene i undersøkelsen dreier seg i hovedsak om aktuelle samfunnsspørsmål, politiske partier og årets valg.

Formålet med undersøkelsen er å se på utviklingen i forhold til tidligere valg og fange opp aktuelle tendenser i norsk politikk.

Hovedresultater fra undersøkelsen vil bli mye omtalt og publiseres i publikasjoner skrevet av ISF (Institutt for samfunnsforskning) og SSB.

1.2. Faglig ansvarlige seksjoner og institusjoner

Undersøkelsen består av to utvalg. Det ene utvalget i undersøkelsen er finansiert av og gjennomføres sammen med Institutt for samfunnsforskning (ISF) og det andre utvalget er finansiert av Kommunal- og regionaldepartementet. I SSB er det seksjon 320, ved Øyvind Kleven som har faglig ansvar for undersøkelsen.

1.3. Hva handler undersøkelsen om?

Undersøkelsen omfatter en rekke samfunnsspørsmål om blant annet:

- Politisk interesse
- Hvilke saker som velgerne er opptatt av.
- Hvordan man stiller seg til ulike politiske saker og politiske påstander.
- Hvordan man stiller seg til sammenslåing av kommuner.
- Hvilket parti man har stemt på ved valget, hva man stemte ved forrige valg o.l.

2. Gjennomføring av undersøkelsen

2.1. Utvalg og utsendinger

Til undersøkelsen er det trukket et utvalg på 19 000 stemmeberettiget personer i alderen 18-79 år.

4000 tilhører Mixed mode-utvalget, og skal ha en kombinasjon av webundersøkelse og telefonundersøkelse. 15 000 tilhører web-utvalget, og skal kun få tilbud om webundersøkelse.

En del av personene vil vi muligens kontakte igjen ved neste lokalvalgundersøkelse i 2023.

Utvalget er delt inn i totalt 24 perioder:

- Mixed mode-utvalget: Periode 1-5 skal starte med telefon-/besøksintervju. Periode 6-14 skal starte med web-intervju. Etter en liten stund vil man bytte modus dersom det er behov for det.
 - Periode 14 er brevgruppe.
- Web-utvalget: Periode 15-24 skal kun ha web.
 - Periode 18 og 24 er brevgruppe.

Nedenfor finner dere en foreløpig utsendingsplan. Merk at det kan forekomme endringer i utsendingsplanen. Dette vil da bli gitt beskjed om gjennom intervjusiden.

Telefon

Web

Utvalg 1
Mixed
mode-utvalg

Periode	Antall	Start mode	Oppstart dato
1	750	CATI	10.sep
2	500	CATI	10.sep
3	200	CATI	16.sep
4	200	CATI	23.sep
5	200	CATI	30.sep
6	200	web	10.sep
7	199	web	10.sep
8	199	web	10.sep
9	199	web	10.sep
10	199	web	16.sep
11	199	web	16.sep
12	199	web	16.sep
13	199	web	16.sep
14	559		16.sep
Totalt	4000		

Utvalg 2 og 3

Web-utvalg

Utvalg 2 web-utvalg: 6000 tverrsnitt

Utvalg 3 web-utvalg: 9000 innvandrere er overrepresentert.

Utvalg	Periode	Antall	Mode	Oppstart dato
2	15	1752	web	11.sep
2	16	1752	web	11.sep
2	17	1751	web	11.sep
2	18	743	web	17.sep
3	19	1825	web	11.sep
3	20	1825	web	11.sep
3	21	1825	web	11.sep
3	22	1824	web	11.sep
3	23	983	web	11.sep
3	24	718	web	16.sep
sum		15000		

2.2. Intervjutid

Intervjuet tar 20-25 minutter å gjennomføre undersøkelsen, men det vil variere fra person til person.

2.3. Innsamlingsperiode

Datainnsamlingen foregår fra 10.sept – ca. 03.nov 2019.

2.4. Utsendinger

Alle som er trukket ut til å delta i undersøkelsen, får tilsendt informasjon på e-post. De som ikke har e-postadresse eller har reservert seg mot digital kommunikasjon får informasjonsbrevet i posten.

IO som *starter med web* får tilsendt e-post med en link til webskjema som logger dem inn automatisk, samt brukernavn og passord som kan benyttes ved manuell innlogging. Dette får de tilsendt samme dag som undersøkelsen starter. De får samtidig også en SMS som inneholder lenke til undersøkelsen. Det er også mulig å svare via innrapporteringssiden på ssb.no <http://www.ssb.no/lokalvalg-svar> og <http://www.ssb.no/en/lokalvalg-svar> (engelsk versjon). Her kan IO også lese nyttig informasjon om undersøkelsen.

IO som *starter med telefon* skal **samme dag som de legges ut i batchen** få tilsendt en e-post med informasjon og med beskjed om at en intervjuer snart vil ta kontakt. De får også tilsendt en SMS som minner dem på dette. Vi kan ikke sende ut informasjon om undersøkelsen før oppstartsdagen fordi ingen skal vite at de er trukket ut i undersøkelsen før valget er over. Dette er fordi vi ikke ønsker å påvirke IO i sin stemmegiving.

Det vil bli sendt ut løpende påminnelser hver uke til personer vi ikke har klart å komme i kontakt med. Det vil bli sendt ut en SMS-påminnelse i uken til de som skal intervjues på CATI. De som har web-modus vil få noen flere påminnelser.

Ved behov vil det legges ut nektene i batchen. Det vil da bli sendt ut en e-post og SMS til nektene, før det gjøres et nytt kontaktforsøk.

2.5. Registerkoblinger og personvern

For å gjøre undersøkelsen kortere, henter vi inn opplysninger om IO fra offentlige registre. I tillegg til opplysninger fra Folkeregisteret, gjelder det opplysninger om utdanning som SSB årlig henter inn fra skoler, fylker og lånekassen, opplysninger om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader hentet fra skatteetaten og NAV, opplysninger om innvandrerbakgrunn fra Folkeregisteret og opplysninger om valgdeltakelse fra kommunenes manntall.

Etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle navn og adresser og fødselsnummer fjernes fra datamaterialet. Fødselsnummeret vil bli erstattet med et kodenummer. Fordi vi ønsker å kontakte en del av utvalget igjen på et senere tidspunkt vil vi oppbevare fødselsnummeret, men helt atskilt fra svarene. Innen 2024 vil også kodenummer og fødselsnummer slettes. ISF vil bare motta aidentifiserte resultater der alle navn og adresser er fjernet. Det aidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og forskerne ved ISF slik at det er mulig for samfunnsforskere å kunne gjøre sammenligninger med senere valgundersøkelser.

2.6. Frafall og avgang

I frafalls- og avgangsregistreringen er det viktig at dere kjenner forskjellen på **frafall** og **avgang**.

IO som bor utenlands i forbindelse med arbeid eller skolegang i minst seks måneder samt permanent utflyttede skal registreres som avgang. Institusjonsbeboere skal regnes som avgang (med unntak av personer som bor på militære institusjoner eller institusjoner i forbindelse med skolegang – disse skal intervjues).

På **web** er undersøkelsen tilgjengelig på flere språk: Norsk, engelsk, polsk, litauisk, somali og urdu. Vær obs på dette før dere legger IO til frafall p.g.a. språk – kanskje IO kan svare på web?

Dersom IO veldig gjerne ønsker å svare på web i stedet for telefon, kan IO legges på overføring **kode 87**. Dere vil da få opp et felt med IO sin e-postadresse. Pass på å få en bekreftelse fra IO om at dette er rett e-postadresse, og evt. endre hvis det er feil. Da vil de etter en stund motta en e-post fra oss med lenke til undersøkelsen. Dersom IO etter en stund likevel ikke har besvart web-skjema vil først få en purring, og deretter bli lagt tilbake i ringebatchen. Aller helst ønsker vi at IO beholder sin plass i CATI-gruppen. **Det er ikke mulig å overføre fra web til CATI.**

Her er kodene som gjelder under frafall, avgang og overføringer:

I denne undersøkelsen bruker vi **nye frafallskoder**.

OVERSIKT OVER FRAFALLSKODER			
11	Ikke tid/ikke tilgjengelig	25	Midlertidig fraværende pga. skole/arbeid
12	Ønsker ikke delta	26	Midlertidig fraværende pga. ferie
13	Deltar ikke av prinsipp	27	Ikke datamaskin, internett osv.
14	Andre nekter for IO	41	Finner ikke adressen/boligen
15	Samtykker ikke til kriterier i brevet	44	Mangler/feil telefonnummer
21		45	Ingen kontakt
22	Kortvarig sykdom	46	Mangler både tlf./e-post
23	Langvarig sykdom/svekkelse	47	Mangler kun e-post
	Sykdom/dødsfall i	71	Andre frafallsgrunner - spesifiser
24	familien/annen uforutsett hendelse		
	Språkproblemer		

OVERSIKT OVER AVGANGSKODER	
91	Død
92	Bosatt i utlandet (6 mnd eller mer)
93	IO er bosatt på institusjon
99	Andre avgangsgrunner – spesifiser

OVERSIKT OVER OVERFØRINGSKODER

81 Intervjuer kjenner IO

87 Skal svare på web

2.7. Innledningsteksten

Det er lagt inn en ferdig formulert innledningstekst, da det er viktig at IO får den samme informasjonen. Som vanlig gjelder det også at dere henviser til IO-brevet.

Det er viktig at IO har forståelse for hvordan intervjuet skal foregå. Ved oppstart av intervjuet, kan du gjerne bruke dette avsnittet:

«...Først vil jeg gjerne si noe om intervjumetoden vi bruker. Spørsmålene jeg skal stille, kommer fram på pc-en. Det er viktig at alle som er med i undersøkelsen får de samme spørsmålene stilt på samme måte. Vi må gjøre det slik for å kunne sammenligne de svarene vi får. Det er vanskelig å lage spørsmål som passer like godt for alle. Men jeg er takknemlig hvis du vil svare så godt du kan, selv om det skulle komme et spørsmål som du ikke synes passer så godt.»

2.8. Motivering av IO

Vi trenger svar fra alle som er trukket ut for å kunne lage offisiell statistikk om Kommune- og Fylkestingsvalget. Det er frivillig å delta, men svarene til gode og pålitelige resultater om lokalpolitikk.

Det er viktig at alle deltar uavhengig om de har stemt eller ikke, og uavhengig av interesse for politikk. Dersom IO ikke har interesse for politikk er vi fortsatt interessert i å høre deres mening – hvis ikke vil vi bare få med svarene til de som er interessert i politikk og det vil bli en skjev fordeling.

3. Generelt om skjema og enkeltspørsmål

Vær restriktiv med å bruke kategoriene "vet ikke" og "nekter", prøv alltid å få IO til å gi et annet svar. Når IO likevel svarer "vet ikke" eller nekter å svare, pass da på at du bruker riktig tast eller "F8" for "vet ikke" og eller "F9" for "nekting".

Lokalvalg 2019 består av **Valg av Bydelsutvalg** i Oslo og **Kommune- og fylkestingsvalg** i alle andre kommuner.

IO får ulike spørsmål i spørreskjema etter:

- Hvilken stemmerettskommune IO er registrert i.
 - For de som nettopp har flyttet, eller ikke har meldt folkeregistrert flytting, trenger ikke stemmerettskommune være identisk med bostedskommune. For IO som bor i kommuner som skal slå seg sammen neste år, er stemmerettskommunen den nye kommunen.
 - Det er ulike spørsmål til IO i kommuner som 1) har slått seg sammen, 2) som skal slå seg sammen, og 3) som ikke skal slå seg sammen med annen kommune.
 - De som har Oslo som stemmerettskommune får spørsmål tilpasset Valg av Bydelsutvalg.
- Kun de som er utenlandske statsborgere får ekstra spørsmål om de har stemmerett i annet land, og om de har stemt der.
- Kun de som mangler utdanning i SSBs utdanningsregister får spørsmål om utdanning.
- Kun de som hadde stemmerett i 2015 får spørsmål om de stemte ved Lokalvalget i 2015.

Lykke til med intervjuingen!

Vedlegg C: E-post hovedutsendinger

Innholdet i e-postene er kun gjengitt på bokmål, men ble også sendt ut på nynorsk og engelsk.

Hovedutsending web

VALG <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei!

Du er en av 19 000 personer som er trukket fra folkeregisteret til å delta i SSBs undersøkelse om Kommune- og Fylkestingsvalget.

Klikk her for å svare på undersøkelsen:

<<link:{'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+',
' +passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn med ditt brukernavn og passord.

Brukernavn: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene dine er viktige

Vi trenger svar fra deg for å kunne lage offisiell statistikk om Kommune- og Fylkestingsvalget 2019. Det er frivillig å delta, men dine svar bidrar til gode og pålitelige resultater om lokalpolitikk.

Enten du stemte ved valget eller ikke, håper vi at du vil benytte denne anledningen til å si din mening om Kommune- og Fylkestingsvalget.

Dersom du ikke har interesse for politikk er vi fortsatt interessert i å høre dine meninger.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med Institutt for Samfunnsforskning (ISF). Du kan lese mer om undersøkelsen på www.ssb.no/lokalvalg-svar. For information in English, see www.ssb.no/en/lokalvalg-svar.

Undersøkelsen følger et utvalg av hele befolkningen over tid. Derfor kan vi komme til å kontakte deg igjen ved Kommune- og Fylkestingsvalget i 2023.

Opplysningene dine er sikre hos oss

Vi bruker svarene dine kun til statistikk og analyse, og enkelt svar vil aldri bli offentliggjort. Du kan når som helst trekke deg og kreve at svarene dine blir slettet. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post

For å gjøre undersøkelsen kortere, henter vi inn opplysninger om deg og din husstand fra offentlige registre. I tillegg til opplysninger fra Folkeregisteret, gjelder det opplysninger om utdanning som SSB årlig henter inn fra skoler, fylker og lånekassen, opplysninger om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader hentet fra skatteetaten og NAV, opplysninger om innvandrerbakgrunn fra Folkeregisteret og opplysninger om valgdeltakelse fra kommunenes manntall.

Etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle navn og adresser og fødselsnummer fjernes fra datamaterialet. Fødselsnummeret vil bli erstattet med et kodenummer. Fordi vi ønsker å kontakte deg igjen på et senere tidspunkt vil vi oppbevare fødselsnummeret ditt, men helt atskilt fra svarene du har gitt. Innen 2024 vil også kodenummer og fødselsnummer slettes. ISF vil bare motta aidentifiserte resultater der alle navn og adresser er fjernet. Det aidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og forskerne ved ISF slik at det er mulig for samfunnsforskere å kunne gjøre sammenligninger med senere valgundersøkelser.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen
administrerende direktør

Kontakt oss på

E-post: svaer@ssb.no

telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09-21 alle hverdager og 10-16 lørdag.

ssb.no

Statistisk sentralbyrå - SSB

Hovedutsending CATI

VALG <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei!

Statistisk sentralbyrå (SSB) ønsker å intervjuer deg for å kunne lage offisiell statistikk om Kommune- og Fylkestingsvalget 2019.

Vi kommer snart til å ringe deg

En av våre intervjuere vil ringe deg i løpet av neste uke for å stille deg noen spørsmål om Kommune- og Fylkestingsvalget. Ta gjerne kontakt med oss på telefon eller e-post dersom du selv ønsker å avtale tidspunkt for intervju.

Svarene dine er viktige

Vi har trukket ut et tilfeldig utvalg på 19 000 personer med stemmerett fra Folkeregisteret, og du er en av dem. Det er frivillig å delta, men dine svar bidrar til gode og pålitelige resultater om lokalpolitikk.

Enten du stemte ved valget eller ikke, håper vi at du vil benytte denne anledningen til å si din mening om Kommune- og Fylkestingsvalget. Dersom du ikke har interesse for politikk er vi fortsatt interessert i å høre dine meninger.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med Institutt for Samfunnsforskning (ISF). Du kan lese mer om undersøkelsen på www.ssb.no/lokalvalg-svar. For information in English, see www.ssb.no/en/lokalvalg-svar.

Undersøkelsen følger et utvalg av hele befolkningen over tid. Derfor kan vi komme til å kontakte deg igjen ved Kommune- og Fylkestingsvalget i 2023.

Opplysningene dine er sikre hos oss

Vi bruker svarene dine kun til statistikk og analyse, og enkelt svar vil aldri bli offentliggjort. Du kan når som helst trekke deg og kreve at svarene blir slettet. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post.

For å gjøre undersøkelsen kortere, henter vi inn opplysninger om deg og din husstand fra offentlige registre. I tillegg til opplysninger fra Folkeregisteret,

gjelder det opplysninger om utdanning som SSB årlig henter inn fra skoler, fylker og lånekassen, opplysninger om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader hentet fra skatteetaten og NAV, opplysninger om innvandrerbakgrunn fra Folkeregisteret og opplysninger om valgdeltakelse fra kommunenes manntall.

Etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle navn og adresser og fødselsnummer fjernes fra datamaterialet. Fødselsnummeret vil bli erstattet med et kodenummer. Fordi vi ønsker å kontakte deg igjen på et senere tidspunkt vil vi oppbevare fødselsnummeret ditt, men helt atskilt fra svarene du har gitt. Innen 2024 vil også kodenummer og fødselsnummer slettes. ISF vil bare motta aidentifiserte resultater der alle navn og adresser er fjernet. Det aidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og forskerne ved ISF slik at det er mulig for samfunnsforskere å kunne gjøre sammenligninger med senere valgundersøkelser.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen

administrerende direktør

Kontakt oss på

E-post: svar@ssb.no

telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09-21 alle hverdager og 10-16 lørdag.

Vedlegg D: E-post påminnelser

Innholdet i e-postene er kun gjengitt på bokmål, men ble også sendt ut på nynorsk og engelsk.

VALG <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei!

Vi ønsker fortsatt svar fra deg i undersøkelsen om Lokalvalget 2019.

Klikk her for å svare på undersøkelsen:

<<link:{'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+',
' +passordWeb}>>

Lenken logger deg inn automatisk med ditt brukernavn og passord.

Brukernavn: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene dine er viktige

Vi trenger svar fra deg for å kunne lage offisiell statistikk om Kommune- og Fylkestingsvalget 2019. Vi er avhengige av at flest mulig av de som er trukket ut blir med i undersøkelsen for at vi skal få en riktig fordeling av alder, kjønn og bosted.

Enten du stemte ved valget eller ikke, håper vi at du vil benytte denne anledningen til å si din mening om kommune- og fylkesvalget. Dersom du ikke har interesse for politikk er vi fortsatt interessert i å høre din mening.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med Institutt for Samfunnsforskning (ISF). Du kan lese mer om undersøkelsen på www.ssb.no/lokalvalg-svar. For information in English about the survey, see www.ssb.no/en/lokalvalg-svar.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen

administrerende direktør

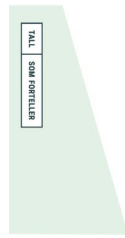
Kontakt oss på

E-post: svar@ssb.no

telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09-21 alle hverdager og 10-16 lørdag.

E-post med påminnelse om mulighet til å svare på ulike språk:

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

VALG <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei!

Du kan nå også svare på undersøkelsen på ulike språk

Inne i skjema velger du språk øverst til høyre.

<<link:{'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+',
' +passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn med ditt brukernavn og passord.

Brukernavn: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene dine er viktige

Vi trenger svar fra deg for å kunne lage offisiell statistikk om Kommune- og Fylkestingsvalget 2019. Vi er avhengige av at flest mulig av de som er trukket ut blir med i undersøkelsen for at vi skal få en riktig fordeling av alder, kjønn og bosted.

Enten du stemte ved valget eller ikke, håper vi at du vil benytte denne anledningen til å si din mening om Kommune- og Fylkestingsvalget. Dersom du ikke har interesse for politikk er vi fortsatt interessert i å høre din mening.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med Institutt for Samfunnsforskning (ISF). Du kan lese mer om undersøkelsen på www.ssb.no/lokalvalg-svar. For information in English, see www.ssb.no/en/lokalvalg-svar.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Geir Axelsen
administrerende direktør

Kontakt oss på

E-post: svaer@ssb.no

telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09-21 alle hverdager og 10-16 lørdag.

E-post med tilbud om å svare på web (for de som først kun fikk tilbud om CATI):

VALG <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei!

Vi har tidligere forsøkt å ringe deg for å stille noen spørsmål om Kommune- og Fylkestingsvalget 2019.

Du kan nå også svare på undersøkelsen på web:

<<link:{'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+',
' +passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn med ditt brukernavn og passord.

Brukernavn: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene dine er viktige

Vi trenger svar fra deg for å kunne lage offisiell statistikk om Kommune- og Fylkestingsvalget 2019. Vi er avhengige av at flest mulig av de som er trukket ut blir med i undersøkelsen for at vi skal få en riktig fordeling av alder, kjønn og bosted.

Enten du stemte ved valget eller ikke, håper vi at du vil benytte denne anledningen til å si din mening om Kommune- og Fylkestingsvalget. Dersom du ikke har interesse for politikk er vi fortsatt interessert i å høre din mening.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med Institutt for Samfunnsforskning (ISF). Du kan lese mer om undersøkelsen på www.ssb.no/lokalvalg-svar. For information in English, see www.ssb.no/en/lokalvalg-svar.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Geir Axelsen
administrerende direktør

Kontakt oss på

E-post: svar@ssb.no

telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09-21 alle hverdager og 10-16 lørdag.

E-post med tilbud om å svare på CATI (for de som først kun fikk tilbud om web):

VALG <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei!

Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fortsatt svar fra deg for å kunne lage offisiell statistikk om Kommune- og fylkestingsvalget 2019.

Vi kommer snart til å ringe deg

En av våre intervjuere vil i løpet av kort tid ringe deg for å stille deg noen spørsmål om Kommune- og Fylkestingsvalget. Ta gjerne kontakt med oss på telefon 62 88 56 08 eller e-post svar@ssb.no dersom du selv ønsker å avtale tidspunkt for intervju.

Du kan fortsatt svare på undersøkelsen på internett

Du svarer på:

<<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Lenken logger deg inn automatisk med ditt brukernavn og passord.

Brukernavn: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene dine er viktige

Vi trenger svar fra deg for å kunne lage offisiell statistikk om Kommune- og Fylkestingsvalget 2019. Vi er avhengige av at flest mulig av de som er trukket ut blir med i undersøkelsen for at vi skal få en riktig fordeling av alder, kjønn og bosted. Dersom for eksempel få unge svarer vil vi ha mindre kunnskap om hva unge tenker om lokalpolitikk.

Enten du stemte ved valget eller ikke, håper vi at du vil benytte denne anledningen til å si din mening om kommune- og fylkesvalget. Dersom du ikke har interesse for politikk er vi fortsatt interessert i å høre din mening.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med Institutt for Samfunnsforskning (ISF). Du kan lese mer om undersøkelsen på www.ssb.no/valg-svar. For information in English about the survey, see www.ssb.no/valg-en-svar.

Opplysningene dine er sikre hos oss

Svarene dine skal benyttes til å lage statistikk, og enkelt svar vil aldri bli offentliggjort. Du kan når som helst trekke deg og kreve at opplysningene om deg blir slettet. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Geir Axelsen
administrerende direktør

Kontakt oss på

E-post: svar@ssb.no

telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09-21 alle hverdager og 10-16 lørdag.

Vedlegg E: SMS-utsendinger

Hovedutsending SMS CATI:

Til <<navn>>. Statistisk sentralbyrå ønsker å stille deg noen spørsmål om Lokalvalget 2019. Vi har sendt deg informasjon om undersøkelsen på e-post. En av våre intervjuere vil snart ta kontakt. Du kan også kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no for å lage en avtale. Vennlig hilsen SSB

Hovedutsending SMS web:

Til <<navn>>. Statistisk sentralbyrå ønsker å stille deg noen spørsmål om Lokalvalget 2019. Vi har sendt deg informasjon om undersøkelsen på e-post. Du kan besvare undersøkelsen her <<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>> Du kan kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no dersom du har spørsmål. Vennlig hilsen SSB

Hovedutsending SMS brevgruppe:

Til <<navn>>. Statistisk sentralbyrå ønsker å stille deg noen spørsmål om Lokalvalget 2019. Vi har sendt deg informasjon om undersøkelsen i posten. Du kan besvare undersøkelsen her <<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>>. Du kan kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no dersom du har spørsmål. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 1 SMS web

Hei! Statistisk sentralbyrå ønsker fortsatt svar fra deg i undersøkelsen om Lokalvalget 2019. Du kan besvare undersøkelsen her <<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>> Du kan kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no dersom du har spørsmål. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 2 SMS web

Hei! Statistisk sentralbyrå ønsker fortsatt svar fra deg i undersøkelsen om Lokalvalget 2019. Vi kan ikke erstatte deg med en annen. Du kan besvare undersøkelsen her <<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>>. Du kan kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no dersom du har spørsmål. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 3 SMS web

Hei! Du har fortsatt mulighet til å besvare undersøkelsen om Lokalvalget 2019. Statistikken blir mer nøyaktig dersom du deltar! Du kan besvare undersøkelsen her <<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>>. Kontakt oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no dersom du har spørsmål. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 1 SMS CATI

Hei! Statistisk sentralbyrå ønsker fortsatt å intervju deg om Lokalvalget 2019. Håper du har anledning når en av våre intervjuere snart tar kontakt. Du kan også kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no for å lage en avtale. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 2 SMS CATI

Hei! Vi har tidligere forsøkt å kontakte deg for et intervju til lokalvalgundersøkelsen, og vi vil snart prøve igjen. Du kan kontakte oss på 62 88

56 08 eller svar@ssb.no om du ønsker å avtale tidspunkt for intervju. Har du allerede en avtale, kan du se bort fra denne meldingen. Vennlig hilsen SSB

SMS påbegynte web 1

Hei! Tusen takk for at du har startet å svare på undersøkelsen om Lokalvalget 2019. Det hadde vært fint om du kunne fullføre. Du kan fortsette å svare på undersøkelsen her

<<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>>. Du kan kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no dersom du har spørsmål. Vennlig hilsen SSB

SMS påbegynte web 2

Hei! Vi takker for at du har begynt å svare på undersøkelsen Lokalvalg 2019. En av våre intervjuere kan ringe deg og tilby hjelp for å fullføre skjemaet. Ønsker du å lage avtale, ring oss på telefon 62 88 56 08 Ønsker du å fullføre selv på web, kan du fortsette der du slapp:

<<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>>. Vennlig hilsen SSB

SMS web til CATI

Hei! Statistisk sentralbyrå ønsker fortsatt å stille deg noen spørsmål om Lokalvalget 2019. En av våre intervjuere vil snart ta kontakt. Du har fortsatt et par dager til å svare på web:

<<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>>. Vennlig hilsen SSB

SMS CATI til web

Hei! Statistisk sentralbyrå ønsker fortsatt svar fra deg i undersøkelsen om Lokalvalget 2019. Du kan nå besvare undersøkelsen på web ved å benytte denne lenken:

<<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>> Du kan kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no dersom du har spørsmål. Vennlig hilsen SSB

SMS til frafall 24 (språkproblemer)

Hei! Du kan nå svare på Lokalvalgundersøkelsen 2019 på ulike språk:

<<link: {'https://svar.ssb.no/valg2019/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passord Web}>>. Du kan velge språk i nedtrekksmenyen på skjermen. Du kan kontakte oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no dersom du har spørsmål. Vennlig hilsen SSB

Vedlegg F: Informasjonsside på internett

Lokalvalgundersøkelsen 2019

Elektronisk innrapportering

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører Lokalvalgundersøkelsen 2019 for å se nærmere på hvilke saker som interesserer folk i kommune- og fylkestingsvalget 2019. Det er trukket et utvalg på 19 000 stemmeberettigede personer i alderen 18-79 år fra Folkeregisteret. Undersøkelsen handler om valgdeltakelse og holdninger til en rekke politiske saker.

SSB utfører undersøkelsen i samarbeid med Institutt for samfunnsforskning (ISF).

Hvordan svarer du?

Hvis du er trukket ut, får du en e-post eller et brev fra SSB, samt en SMS med invitasjon til å delta.

Undersøkelsen gjennomføres både som telefon- og webundersøkelse.

Dersom du har fått beskjed om å svare på undersøkelsen på telefon, vil en intervjuer ta kontakt med deg om kort tid for å gjennomføre et telefonintervju. Intervjuet tar omtrent 20 minutter.

Dersom du har fått beskjed om å svare på internett, kan du svare ved å bruke lenken du har fått på e-post eller SMS. Du kan også klikke på knappen 'Elektronisk innrapportering' øverst på denne siden og logge inn med brukernavn og passord som du finner i e-posten vi har sendt deg. Du kan svare på PC, Mac, nettbrett eller smarttelefon. Hvis du har mistet e-posten med brukernavn og passord, kan du kontakte oss på e-postadressen sva@ssb.no, så hjelper vi deg.

Har du ikke mulighet til å besvare undersøkelsen på internett? Da kan vi gjennomføre et telefonintervju. Send en e-post til sva@ssb.no eller ring tlf. 62 88 56 08, så kan vi avtale tidspunkt for intervju.

Svarene dine er viktige

Det er svært viktig at du som er trukket ut, deltar i undersøkelsen, uansett om du er interessert i politikk eller ikke og uavhengig av om du har stemt ved valget. Dersom vi får for få svar, vil vi få mindre sikker informasjon. Vi kan ikke erstatte deg med en annen dersom du ikke deltar i undersøkelsen. Utvalget er trukket slik at det skal representere den norske befolkningen. Du er viktig for oss!

Opplysningene dine er sikre hos oss

- Alle som arbeider i SSB har taushetsplikt, og vi vil aldri videreformidle opplysninger om hva enkeltpersoner har svart.
- Du kan når som helst kontakte oss for å trekke deg og kreve at svarene dine blir rettet eller slettet, eller for innsyn i opplysningene.
- Undersøkelsen gjennomføres i samsvar med statistikkloven og personopplysningsloven. Har du spørsmål om personvern, kan du sende en e-post til personvernombud@ssb.no eller lese mer på www.ssb.no/omssb/personvern

For å gjøre undersøkelsen så kort som mulig henter vi inn noen opplysninger om deg og husstanden direkte fra registre som Statistisk sentralbyrå har tilgang til. Dette gjelder enkelte opplysninger fra Folkeregisteret, opplysninger om valgdeltakelse fra kommunenes manntall, utdanning fra skoleeiere og Lånekassen og opplysninger om inntekt, formue, arbeid, trygder og stønader hentet fra Skatteetaten og NAV. Etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle navn, adresser og fødselsnummer fjernes fra datamaterialet. Fødselsnummeret vil bli erstattet med et kodenummer. Fordi vi ønsker å kontakte deg igjen på et senere tidspunkt, vil vi oppbevare fødselsnummeret ditt, men helt atskilt fra svarene du har gitt. Innen 2024 vil også kodenummer og fødselsnummer slettes. Institutt for samfunnsforskning (ISF) vil bare motta aidentifiserte resultater, der alle navn og adresser er fjernet. Det aidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og forskerne ved ISF, slik at det er mulig for samfunnsforskere å kunne gjøre sammenligninger med senere valgundersøkelser.

Vil du vite mer, se <https://www.ssb.no/valg>